

RABSEL: The CERD Educational Journal

ISSN 2957-8019(Online) | ISSN 2077-4966(Print) |26(1) 15-36

Journal homepage: Journal.pce.edu.bt

སློབ་རིམ་ ༤ པ་ལས་ ༤ རྒྱུ་ཡིག་སྒྲིབ་དག་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་ རྒྱ་རྒྱུ་ལུ་འཛོལ་ཞིབ།

Author: Dorji Letho and Penjor

Paro College of Education, Bhutan

Corresponding author: dorjiletho.pce@rub.edu.bt

<http://doi.org/10.17102/rabsel.25.07.0350039> | Accepted June 2025 | Published November 2025

བརྗེད་རྒྱ།

སློབ་རིམ་ ༡༥པ་མཐུག་བསྟུན་ སློབ་རིམ་མཐོ་རིམ་སློབ་ལྟེ་ནང་ཤེས་ཡོན་སྤྱད་པར་སྟོན་མི་ སློབ་སྦྱོང་པ་རྒྱ་གིས་ རྫོང་ཁའི་ཡི་གུ་སྤྱད་ཀྱི་ཅིག་གི་ཞིའི་ནང་ཡང་ སྒྲིབ་དང་སྦྱོར་བ་ཚང་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་མཐོང་ཅི། གནད་དོན་དེ་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ རེས་པར་དུ་གཞི་རིམ་རྒྱུ་ལུ་འཛོལ་ཞིབ་པར་ སློབ་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ཐངས་ལུ་དཀའ་ངལ་ཅིག་རེས་པར་དུ་ཡོད་པ་བཟུམ་སྟེ་ཆོར་ཡི། ཨིན་རུ་ད་རྒྱ་རྒྱ་གི་བར་ན་ ཞིབ་འཛོལ་འབད་མི་རྒྱ་གིས་ ཡི་གུ་ཞིབ་དང་སྦྱོར་བ་དཀའ་ངལ་ཡོད་མེད་བལྟ་བལྟ་མ་མ་གཏོགས་ དཀའ་ངལ་དེ་རྒྱ་རྒྱ་གི་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་འབྱུང་མ་ཨིན་ན་ རྒྱ་རྒྱུ་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཞིབ་འཛོལ་འབད་འབད་མ་མིན་འདུག། དེ་འབད་མ་ལས་ ཞིབ་འཛོལ་པ་ར་བཅས་གཉིས་ཀྱིས་ སློབ་རིམ་ ༤-༤ པའི་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྒྲིབ་དག་མ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གི་བརྒྱུ་ཞིབ་ ཟེར་བའི་དོན་ཚན་ཐོག་ལུ་ཞིབ་འཛོལ་འབད་ཡི།

ཞིབ་འཛོལ་འདི་གནད་དོན་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་ལུ་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་ལས་ ཁུངས་བཅན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་འཐབ་ཏེ་ ལུང་ལྟོགས་ཁག་བཞི་གི་སློབ་ལྟེ་སློབ་རིམ་ ༤-༤པའི་ཐོ་མོ་ག་ཐོབ་ཀྱི་དཔེ་ཚད་ཐོག་ལས་ སློབ་སྦྱོང་ཡོངས་སྤྱོད་ ༤༥དང་ སློབ་སྦྱོར་པ་ ༡༥ལས་ སློབ་བཀོད་ཚུ་ཚང་བའི་ངེ་ལན་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཅི།

གནས་སྤྱད་དབྱེད་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ སློབ་སྦྱོང་རྒྱ་གིས་སྒྲིབ་དག་པ་འབད་བེ་མ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚོ་བོ་རྒྱ་

ཡང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་དུས་གསུམ་གྱི་ཚེག་གོགས་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚེག་གི་ཁྱད་པར་བྱེས་ཏེ་འབྲི་ཐངས་ཚུ་མ་སྟོན་
མི། རྫོང་ཁའི་ནང་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞི་ཞུགས་ཏེ་རྫོང་ཁའི་རྫོང་སྤྱོད་གཞུགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིག་སྒྲིབ་འཛུལ་བ་
འབྱུང་དོ་ཡོད་མི། བྱ་ཚེག་/མིང་ཚེག་གཅིག་ལུ་ ཡིག་སྒྲིབ་འབྲི་ཐངས་མ་འདྲམ་ལེ་ཤ་ར་བྲིས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚུ་
མཁུ་འཐོམ་འབྱུང་དོ་ཡོད་མི། སྤྱི་གཞུག་ལྟ་བུ་དགོ་པའི་ཡིག་སྒྲིབ་ཀྱི་རིགས་ཚུ་ ངོས་འཛིན་ཙམ་ཅིག་ལུ་གཙོ་བོ་བརྟེན་ཏེ་བཞག་དོ་
ཡོད་མི་ཚུ་ཨིན་མ་འབད་འཐོམ་ཨིན་པས།

གཙོ་ཚེག་ ཡིག་སྒྲིབ་ འབྲི་ཐངས་མ་འདྲམ་ ཚོར་སྤྱང་ དཀའ་ངལ་ གཞི་འགྲུམ་ རྐྱད་ཡིག་ སློབ་ཕྲུག་ རྫོང་ཁའི་ཡི་གུ་

དོ་སྟོན།

རྒྱ་བ་ཁུངས་གསལ་བཤད།

སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ སྤྱི་ཚེ་ཤེས་རིག་མཐོ་རིམ་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་སྟོན་རུང་ རྫོང་ཁའི་ཡི་གུ་ཐུང་ཁྱུ་ཅིག་གི་ནི་འཛིན་པ་ལང་ སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་བ་ཚང་མ་
ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ལུ་བཟུ་བ་ཅིན་ངོས་པར་དུ་གཞི་རིམ་རྒྱུང་བའི་ནང་ལས་རང་ སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་ཐངས་ལུ་དཀའ་ངལ་ཅིག་ངོས་
པར་དུ་ཡོད་པ་བཟུམ་སྟེ་ཚོར་མ་མས། དེ་ཡང་ Etor, Mbon, & Ekanem (2003) གིས་འབྲིང་རིམ་གོང་མ་ནང་ ཡོན་
ཏན་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་འོང་ག་ གཞི་རིམ་རྒྱུང་བའི་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ གཞི་འགྲུམ་བྱིན་ཐངས་ལུ་རྒྱགས་ལས་ཟེར་
བཀོད་དེ་འདུག། ཨིན་རུང་ད་ཚུན་གྱི་བར་ན་ ཞིབ་འཛུལ་འབད་མི་ཚུ་གིས་ གཞི་རིམ་དང་གོང་རིམ་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་ ཡི་གུ་འི་
སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་བ་དཀའ་ངལ་ཡོད་མེད་བཟུ་བ་ལྟམ་ཙམ་མ་གཏོགས་ དཀའ་ངལ་དེ་ཚུ་རྒྱ་རྒྱུ་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་འབྱུང་མ་ཨིན་ན་
རྒྱ་རྒྱུ་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཞིབ་འཛུལ་འབད་འབད་མི་ན་འདུག།

དེ་འབད་མ་ད་ཅ་གཞུང་བཀོད་རིས། (༢༠༢༢ ཤོག་གངས་༢༤) དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་ བི་ནི་འི་རིག་ཙམ་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ནང་ལུ་ སློབ་
རིམ་ ༤-༥པའི་གནས་རིམ་ ༢པའི་ནང་ “སྤྱོད་བྱ་ ཡི་གུ་འི་རྒྱུ་གཞི་གཞན་དང་ སྒྲིབ་འཛུལ་གི་འཛུགས་ལུ་ཕན་ནམ་དེ་གི་འཐོབ་
ལམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བྱ་ཚེག་སྒྲིབ་ཚུ་ལུ་ཏ་གོ་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས།”ཟེར་མི་དང་ རྐྱད་ཡིག་དང་ཡིག་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ནང་
ལུ་ “འབྲེལ་ཡོད་ དོན་ཚན་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་ འབྲི་ཙམ་དང་ སྤྱང་བྱུང་ ཅུང་མོ་ལ་སོགས་པའི་ སྤྱན་ཙམ་ཚུ་ སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་
བཅས་པ་བྲིས་ཏེ་ ཚོར་སྤྱང་བཀོད་ཚུགས།” ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག།

དེ་ལུ་དབྱེད་པ་ཅིན་ སློབ་རིམ་ ༤-༥འདི་གནས་རིམ་གཉིས་པའི་ནང་ཚུད་པ་ཨིན་མ་ད་ གནས་རིམ་གཉིས་པ་འདི་མཇུག་བསྟུལ་ད་
སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་བ་ཏ་ལམ་ཅིག་ཚང་མ་སྟེ་བྲི་ཚུགས་དགོ་པ་སྟེ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ད་ཚུ་སློབ་ཁྲིམས་སྤངས་ནང་བ་བཟུ་བ་ཅིན་
གནས་རིམ་གཉིས་པ་མ་ཚད་ གནས་རིམ་ལྔ་པའི་ནང་སྟོན་རུང་ སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་བ་ལུ་དཀའ་ངལ་སྒྲོམ་སྟེ་རང་འདུག། དེ་འབད་མ་

ལས་དཀའ་ངལ་འདི་རྒྱ་རྒྱུ་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན་ན་ཞིབ་འཇོལ་འབད་དགོཔ་འདི་ངེས་པར་དུ་གཤམ་ཆེན་སྤྱོད་མཐོང་ཅི།
 ཞིབ་འཇོལ་འདི་གནས་ཤིང་གཙོ་བོ་གཞི་རིམ་འོག་མ་སློབ་རིམ་ ༥-༦ པ་ལས་ ༧ པ་རྒྱུ་བཟུང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 ཆོས་ཚན་ཅུ་གཞུང་སྤྱོད་ཆོན། (༢༠༢༡) སློབ་རིམ་ ༥ པ་ལས་ ༧ པ་རྒྱུ་བཟུང་གི་ལས་དོན་ནང་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ དོན་ཚན་རྒྱ་གཞི་ཐོག་
 ལུ་ག་ཅི་བྱི་དགོ་རུང་ སྤྱོད་སྦྱར་དགའ་ཕྱེ་བྱིས་ཏེ་ ཆོས་སྒྲུབ་བཀོད་རྒྱ་གསལ་དགོ། ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ལུ་བཟུམ་ད་ ཡི་གུའི་སྤྱོད་
 དང་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ སློབ་རིམ་བཞི་པའི་ནང་ལས་འགོ་བཙུགས་དོ་ཡོད་པ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་ཡིག་སྤྱོད་དང་སྦྱར་བ་
 ལྟ་བུ་སྤྱོད་འབད་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ལས་ ལྟ་བུ་སྤྱོད་འབད་ཐངས་ནང་ལུ་ དཀའ་ངལ་ག་ཅི་འདུག་ག་བཟུ་ཞིན་མ་ལས་
 སྤྱོད་སྦྱར་དགའ་ཕྱེ་བའི་ རྒྱ་རྒྱུ་འཇོལ་ཐབས་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཞིབ་འཇོལ་འབད་ཡི།

ཞིབ་འཇོལ་འབད་དགོ་པའི་དམིགས་དོན།

Etor, Mbon, & Ekanem.(2003)གིས་འབྲིང་རིམ་གོང་མ་ནང་ “ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་འོང་ག་
 གཞི་རིམ་རྒྱུང་བའི་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ གཞི་འགྲུལ་བྱིན་ཐངས་ལུ་རག་ལས་ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྤྱོད་ མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནང་ལྟོད་རུང་
 རྒྱུ་ལའི་ཡི་གུ་ཐུང་ལུ་ཅིག་བྱི་ནི་ནང་ཡང་སྤྱོད་དང་སྦྱར་བ་ཆང་མ་རྒྱུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ལུ་ལྟ་བུ་བ་ཅིན་ ངེས་པར་དུ་གཞི་རིམ་རྒྱུང་
 བའི་ནང་ལས་རང་སྤྱོད་སྦྱར་བ་ཐངས་ལུ་དཀའ་ངལ་ཅིག་ངེས་པར་དུ་འདུག།
 དེ་འབད་མ་ད་ ཞིབ་འཇོལ་པ་རྒྱ་གཞི་ གཞི་རིམ་དང་གོང་རིམ་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་ ཡི་གུའི་སྤྱོད་དང་སྦྱར་བ་དཀའ་ངལ་ཡོད་མེད་ལྟ་
 ལྟ་མ་མ་གཏོགས་ དཀའ་ངལ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་འབྱུང་མ་ཡིན་ན་ རྒྱ་རྒྱུ་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཞིབ་འཇོལ་འབད་
 འབད་མ་མིན་འདུག།

ཅུ་གཞུང་བཀོད་རིམ། (༢༠༢༡) ནང་བཀོད་མི་དང་འབྲེལ་ལཱ་ཅིན་ གནས་ཤིང་གཉིས་པ་འདི་མཇུག་བསྟུམ་ད་ ཡི་གུ་ག་ཅི་བྱི་དགོ་
 རུང་ སྤྱོད་སྦྱར་ཏེ་ལམ་ཆང་མ་སྤྱོད་བྱི་རྒྱུགས་དགོཔ་སྤྱོད་ཡིན་པས། གནས་ཤིང་ ༡ པ་ཟེར་མི་འདི་ སློབ་རིམ་ ༥-༦ པ་གོ་ནི་ཡིན་པས།
 ད་ལྟོའི་གནས་ཆེད་ནང་བཟུང་བ་ཅིན་ གནས་ཤིང་གཉིས་པ་ཡར་བཞག་ཐ་ན་གནས་ཤིང་ ༥ པའི་ནང་ལྟོད་རུང་ སྤྱོད་དང་སྦྱར་བ་ལུ་
 དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་སྤྱོད་ཡིན་པས། དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ སྤྱོད་སྦྱར་དགའ་ཕྱེ་འབྲི་མ་རྒྱུགས་མི་འདི་ རྒྱ་རྒྱུ་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་
 ན་འཇོལ་ཞིབ་འབད་དགོཔ་ངེས་པར་དུ་གཤམ་ཆེན་སྤྱོད་མཐོང་མ་ལས་ཞིབ་འཇོལ་འདི་འབད་ཡི།

ཞིབ་འཇོལ་རྩི་བ།

རྩི་བ་གཙོ་བོ། གཞི་རིམ་ སློབ་རིམ་ ༥-༦ པའི་སློབ་ཕྲུག་རྒྱ་གཞི་ རྒྱུ་ལའི་སྤྱོད་དང་སྦྱར་བ་དགའ་ཕྱེ་བའི་མི་འདི་ རྒྱ་
 རྒྱུ་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་ན་

ཡན་ལག་གི་ངེ་བ།

༡ གློབ་སློན་པ་རྒྱ་གིས་ ཡིག་སྐད་དང་སློབ་པ་ལྟ་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་གློབ་སློན་མ་འབདཝ་ལས་པ་རྟེན་ཏེ་ཨིན་ན?

༣ ཡིག་སྒྲིབ་ཤོ་མཚུངས་མེད་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིག་སྒྲིབ་དག་མ་ཚུགས་པ་ཡིན་ན?

ཕྱི་གསལ་རྒྱ་ ཏུས་གསུམ་གྱི་ཆོག་ཐོགས་དང་འབྲིལ་ཏེ་བྱ་ཆོག་འཇུག་ཚུལ་དབྱེ་བ་ཁ་ཕྱིས་ཏེ་མ་རྟུབ་ལས་བརྟན་ཏེ་
ཡིན་ནུ་?

༤ གྲིག་འབད་ལྟུབ་དགོ་པའི་ཡིག་སྟེབ་ལྟོ་རིམ་འཛིན་ཙམ་ལུ་གཙོ་བོ་བཟུང་སྟེ་ལུས་སོངམ་ལུ་བརྟེན་དྲེ་ཨིན་ན་?

ཞིབ་འཆོལ་གྱི་ཁེ་ཕན།

དང་པ་གཞི་རིམ་སློབ་རིམ་ ༥-༦ པའི་གནས་རིམ་ནང་ ཤེས་རིག་གི་རྩ་གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཡི་གཱའི་སླབ་དང་
སློབ་བ་རྩ་དགའ་སླེ་འབྲི་མ་རྩུགས་པའི་རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་འབད་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་རྩ་ལུ་ཁྱབ་སླེལ་འབད་རྩུགས་ནི་དང་
ཡི་གཱའི་སླབ་དང་ སློབ་བ་རྩ་སློན་མིའི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་རྩུ་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་མིའི་ཐབས་ཤེས་དང་རིག་རྩལ་རྩོམ་འབབ་
དབྱེ་དབྱེ་འབད་དེ་ལས་སློན་བྱིན་རྩུགས།

ཕྱིམ་འབྲི་བསྐྱར་ཞིབ།

ཕྱེབ་སྐྱོར་དགལ་འབད་བྱི་དགོཔ།

སྐུལ་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་པར་བཞག་། བཅོམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་འཁྱུང་ཁ་དང་མཐའ་འཁོར་གྱི་ཤིང་དང་རྩོམ་ལས་རིག་
 བསྐྱེས་ཏེ་གཅིར་བཟི་དགོ་རུང་རྫོང་བྱེད་གྱི་ཡི་གུའི་དག་ཆའི་སྟེབ་དང་སྦྱོར་བ་ལུ་བརྟེན་དགོས་ཡིན་པས། དེ་འབད་མ་ལས་གནས་
 རིམ་གཉིས་པ། སྟོབ་རིམ་༤ པ་ལས་༤ པ་རྩུན་བྱིན་འི་རིག་ཅུལ་གྱི་གནས་ཆད་ལས་དོན་ནང་ལུ་རྫོང་ཁའི་རྩ་གཞུང་
 (༢༠༢༢ འོག་གངས་ ༢༤) པའི་ནང་ལུ་ “འབྲེལ་ཡོད་དོན་ཆན་རྩུ་གི་སྟོན་ལུ་འབྲི་རྩོམ་དང་སྦྱང་སྦྱང་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟན་རྩོམ་རྩུ་སྟེབ་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་བྲིས་ཏེ་རྩོམ་སྦྱང་བཀོད་རྩུགས།” ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་སྟོབ་རིམ་རྒྱང་པའི་ནང་
 ལས་སྟེབ་སྦྱོར་རྩུ་དགའ་སྟེ་བྲི་དགོས་སྟེ་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་བཟུམ་སྟེ་རྫོང་ཁའི་རྩ་གཞུང་(༢༠༢༢) ནང་ཡི་གུ་འབྲི་པའི་
 རྒྱལ་ས་གཙང་དག་སྟོམ་གསུམ་ཆག་ཤད་སྟེབ་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་སྟེ་འབྲི་དགོས་ཡིན། ཟེར་ཡོད་པ་དང་། འཛིགས་བྲལ་ཡེ་
 ཤེས་རྟོག་(སྟོལ་མེད་འོག་གངས་ ༡༡) “གང་དག་ཡི་གེ་འབྲི་བ་པོར། སྟོམ་ས་གཙང་འབྲི་གསུམ་ལྟན་པ་དང་། ལེགས་
 མཁྱེད་ས་དག་གསུམ་དུ་ག་ཆང་ན། མཁས་པའི་གོ་ས་སོབ་པ་ཡིན།” ཟེར་ཡི་གུ་འབྲི་མི་འདི་ལུ་ཆང་དགོ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དུ་ག་བཀོད་

རྫོང་ཁའི་ནང་བརྫོད་སྐྱེ་འདྲ་རྩུང་ རོན་དག་དང་ཡིག་སྒྲེབ་ མ་འདྲམ་ཡོད་པ།

དབུངས་ཅན་གྱི་པ་འདི་རྟོ་རྟོ་གིས་ (སྤྱི་ལོ་མེད) རྟོ་གི་སྤྱི་ཅན་འདྲ་ན་ཡང་། རྟོ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ཕྱིར་བརྟན་དག་ལ་
བརྟན་ནས། མ་ལོར་དོན་རྣམས་འཆོལ་བ་གཅེས། ཟེར་གསུངས་དོ་བརྩམ་ རྟོར་ཁའི་ནང་བརྟན་སྤྱི་འདྲ་ལུང་ རྟོ་དག་དང་ཡིག་
སྟེབ་ མ་འདྲམ་ དཔེར་ན་ འབྲེལ་དང་བྲེལ། འབྲི་དང་བྲི། མཆོན་དང་ཆོན་བརྩམ་ལེ་ཤ་ཡོད་པ་ལས་ འདི་རྟོ་དབུང་བ་དབུང་དེ་འབྲི་
དགོས་དང་ ཤེས་དགོས་འདི་ག་ནི་བ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་པས།

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་བཞི་པ་ལས་ (༡༠༡༤ཤོག་གངས་ ༣༥) “ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་
རྟོགས་མི་འགྱུར། ། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། ། ཟུང་ན་འདས་པ་འཕྲོབ་མི་འགྱུར། །” ཟེར་དབུ་མ་རྩ་བ་བཀོད་ཡོད་པ་
བརྩམ་ གྲོ་བ་རིམ་རྒྱུད་བའི་ནང་ལས་ སྐར་བུའི་ཡི་གུའི་ཐ་སྙད་དང་ བརྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྩ་ལུ་ བརྟེན་དང་ སྐར་བཙོན་
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་བཅུག་དགོ་ནི་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་འདི་རྩ་ལུ་ རྟུབ་སྐར་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ མ་འབད་བ་ཅིན་ འབྲིང་རིམ་དང་
མཐོ་རིམ་གྲོ་བ་གྲ་རྩ་རྟེན་ལྟོད་པ་ད་ ཡི་གུ་དང་རྩ་ལུ་འབྲི་རྩ་ལྟོད་པའི་སྐབས་ ཡིག་སྟེབ་ལུ་ དཀའ་ངལ་ངེས་པར་དུ་འབྱུང་གི་
ཡིན་མས།

ཞིབ་འཕྲོལ་ཐབས་ལམ།

ཞིབ་འཚོལ་འདི་གི་དམིགས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་དཀའ་ངལ་བསལ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁྱངས་བཙན་ཐབས་ལམ་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་
 ལས་འབད་ཡི་ འདི་ལག་ལེན་ འཐབ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ གཏིང་ཟབ་སྡེ་ཏུ་གོ་ནི་དང་རྒྱ་རྒྱུ་མེས་ནི་དང་དཀའ་ངལ་བསལ་
 བྱེད་དོན་ལུ་ གཏིང་དཔུང་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན། དེ་ཡང་ ལུང་ཚུགས་ཁག་བཞི་གི་སློབ་རིམ་ ༤-༦ པའི་སློབ་གྲ་རེ་ལས་ཕོ་མོ་
 ག་ཐོབ་ཀྱི་དཔེ་ཚད་ཐོག་ལས་སློབ་སྦྱག་གསུམ་རེ་གདམ་འཐུ་འབད་དེ་ སློབ་སྦྱག་ཡོངས་སློབ་ ༤༥ ལས་སླིག་བཀོད་ཆམ་ཆང་བའི་
 ཇི་ལན་འགོ་འདྲན་འཐབ་ཅི། དེ་བརྩམ་སྡེ་ སློབ་རིམ་ ༤-༦ པའི་སློབ་སློན་པ་རེ་རེ་གདམ་ཁ་རྒྱབ་ཞིན་མ་ལས་སློབ་དཔོན་
 བསྐྱམས་ ༡༥ ལས་ གོང་མཚུངས་ སླིག་བཀོད་ཆམ་ཆང་བའི་ཇི་ལན་འགོ་འདྲན་འཐབ་སྡེ་ཡོད་པ་ཨིན། གནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེན་
 གྱི་དོན་ལུ་ཤར་ཕྱགས། རྩོམ་ཕྱགས། རུབ་ཕྱགས། ལུངས་ཕྱགས་ཁག་བཞི་ལུ་དབྱེ་དགོ་མི་དེ་ ལུང་ཕྱགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་གནས་
 དང་མཐུན་རྒྱུན་མའི་རྒྱབ་ཁྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལུ་བརྟེན་ གནས་སྤངས་དང་ཉམས་སྦྱང་རྒྱུ་ཡང་སོ་སོར་འོང་སྲིད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ གནད་
 དོན་དེ་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྡེ་ཏུ་གོ་ནིའི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཨིན།

དཔེ་ཚད།

དཔེ་ཚད་ (Sample) འདི་ སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལས་ སླིག་བཀོད་ཆ་མ་ཚང་བའི་ངི་ལན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ ༤ པ་ལས་ སློབ་ཕྱག་གཉིས་འབད་ཡི། དེ་ཡང་ ལུང་ཕྱོགས་ ལྟོ་ཕྱོགས་བསམ་ཅེ་ལས་སློབ་གྲྭ་གཅིག་ ལུང་ཕྱོགས་སྤུ་རེ་ལས་ སློབ་གྲྭ་གཉིས་ དབུས་ཕྱོགས་ཐིམ་ཕུག་ལས་སློབ་གྲྭ་གཅིག་ ཤར་ཕྱོགས་ ཀྱང་གསར་ལས་ སློབ་གྲྭ་གཉིས་ སྤུ་རེ་ལས་ སློབ་ཕྱོགས་ ༤ གི་སློབ་རིམ་ ༤-༤པའི་སློབ་གྲྭ་རེ་ལས་ཐོ་མོ་ག་ཐོབ་ཀྱི་དཔེ་ཚད་ཐོག་ལས་སློབ་ཕྲུག་གསུམ་རེ་གདམ་འབྲུ་འབད་དེ་སློབ་ཕྲུག་ཡོངས་སྤྱོམ་ ༥༤ལས་སླིག་བཀོད་ཆ་མ་ཚང་བའི་ངི་ལན་འབད་ཐོག་ལས་གནས་སྤྱད་བསྟུ་ལེན་འབད་ཡི། དེ་བཟུམ་སྤྱོམ་ སློབ་རིམ་ ༤-༤པའི་སློབ་སྟོན་པ་རེ་རེ་གདམ་ཁ་རྒྱབ་ཞིན་ལས་སློབ་དཔོན་སྤྱོམ་ ༡༥ ལས་སླིག་བཀོད་ཆ་མ་ཚང་བའི་ངི་ལན་འབད་ཐོག་ལས་གནས་སྤྱད་བསྟུ་ལེན་འབད་ཡི། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་ཡོངས་སྤྱོམ་ དཔེ་ཚད་ མི་གྲངས་ ༡༢ ལས་སླིག་བཀོད་ཆ་མ་ཚང་བའི་ངི་ལན་འགོ་འབྲེན་འབྲེན་མེ་ལས་ངི་བ་ངི་ལན་སྤྱོམ་བཟུང་ཐོག་ལས་གནས་སྤྱད་བསྟུ་ལེན་འབད་ཡི། དེ་སྤྱོམ་སྤྱོམ་སྤྱོམ་ལས་གནས་སྤྱད་བསྟུ་ལེན་འབད་དགོ་མི་འདི་ སྤྱོམ་སྤྱོམ་དག་མ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དག་འདེལ་ཚུ་ ས་གནས་འཁྱུ་སྤྱོམ་གི་གནས་སྤྱད་ཚུ་གི་བར་ན་ག་སྤྱད་ཚུ་འབད་དེ་ དཔུང་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་སྤྱོམ་འབད་ཚུགས་ནི་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཨིན།

ཀུན་སྤྱོད་ནཱ་གཞག།

སྤྱིར་བཏང་ཞིབ་འཇོལ་འདི་ འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ འགོ་ལས་མཁུག་ཚུན་ ཞིབ་འཇོལ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ནཱ་གཞག་གི་ལམ་ལུགས་དང་ འཁྲིལ་ཏེ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་དང་པར་ མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ཞིབ་འཇོལ་ཚུགས་ཚུང་ལས་ ཉམས་མེད་ཀྱི་གནང་བ་ལེན་ཡི། གཉིས་པ་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་ རྫོང་ཁག་ བདག་སྤྱོད་ཚུ་ལས་ ཞིབ་འཇོལ་འབད་ཚུགས་པའི་གནང་བ་ལུ་གི། གསུམ་པ་ འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གྲྭ་དབུ་འཛིན་ སློབ་སྟོན་པ་ཚུ་ལས་ གནང་བ་ལེན་ཡི། མཁུག་ར་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་ལས་ གནས་སྤྱད་བསྟུ་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་གནང་བ་ལེན་ནི་དང་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་ལུ་ ཀུན་སྤྱོད་ནཱ་གཞག་གི་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འབད་ཡི། དེ་མ་ཚད་ སློབ་གྲྭའི་མིང་དང་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་མིང་ཚུ་ཡང་གསལ་བའི་ཐོག་ལུ་བཞག་ནི་དང་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ལས་ ཐོབ་པའི་གནས་སྤྱད་ཚུ་ ཞིབ་འཇོལ་པ་རང་གིས་ བཅོས་ཁ་རྒྱབ་པར་ ག་ཨིན་མ་སྤྱོམ་ དང་བདེན་ཐོག་ལུ་ བཞག་སྤྱོམ་ཡོད།

གནས་སྤྱད་བསྟུ་ལེན་དང་དབྱེ་དཔུང་འབད་ཐངས།

ཞིབ་འཇོལ་གྱི་ངི་བ་བཟོ་བཀོད་དང་ག་སླིག་འབད་དེ་ སྤུ་རེ་ཁང་ལུ་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མ་ནང་ལུ་ གནས་སྤྱད་ལན་དབྱེ་དཔུང་

‘‘ཉི་ཤོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་ ༣ དང་སློབ་ཕྲུག་ ༧ ལས་མོ་བཏབ་ཀྱི་དྲི་བ་དྲི་ལན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། དྲི་ལན་འབད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་སློབ་བཟུང་འབད་མི་ཡིག་ཐོག་ལུ་ཕབ་སྟེ་ དྲི་བ་བསྐྱར་བཟོ་འབད་དེ་ གནས་སྤྱད་བསྟུ་ལེན་ཀྱི་དོན་ལུ་དྲི་བ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡི། དེ་ལས་ ལུང་ཚུགས་ཁག་ རྩལ་གི་ སློབ་རིམ་ ༤ པ་དང་ ༥ པའི་སློབ་གྲ་རེ་ལས་ཕོ་མོ་ག་ཐོབ་ཀྱི་དཔེ་ཚད་ཐོག་ལས་སློབ་ཕྲུག་གསུམ་རེ་གདམ་འབྱུང་འབད་དེ་ སློབ་ཕྲུག་ཡོངས་བསྟོམས་ ༥༤ ལས་སྒྲིག་བཀོད་ཆམ་ཚང་བའི་དྲི་ལན་འགོ་འདྲན་འཐབ་སྟེ་ གནས་སྤྱད་བསྟུ་ལེན་འབད་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ སློབ་རིམ་ ༥ པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ཡི་གཱའི་སྟེབ་དང་སྟེར་བ་ནང་ལུ་འཛོལ་བ་ག་དེ་སྟེ་བཟོ་མ་མས་ག་ལྟ་ནིའི་དོན་ལུ་ལུང་ཚུགས་རེ་རེ་ལས་སློབ་རིམ་ ༥ པའི་སློབ་ཕྲུག་ཕོ་མོ་རེ་རེ་ག་ཐོབ་དཔེ་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ལས་གདམ་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་ཡོངས་སྟོམ་སློབ་ཕྲུག་ ༡༥ ལས་ཡིག་ཆ་གནས་སྤྱད་ཀྱི་དོན་ལུ་དོན་ཚན་གཞི་བཞག་གི་སྟེབ་ཕབ་འབད་ཡི།

སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་གི་དྲི་ལན་སློབ་བཟུང་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ ཕབ་ཐོག་ལས་ (Transcript) འབད་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ལས་བཞུགས་ཀྱི་དང་ མཐུན་པའི་དབྱེ་དཔྱད་(Thematic analysis) ཀྱི་ཐོག་ལས་བསྐྱར་འབྱུང་བཞུགས་དོན་དང་ (Recurring themes) འབྱེལ་བའི་དཔེ་རིས་(Pattern) རྩེ་དབྱེ་དཔྱད་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ཡིག་ཆ་དབྱེ་དཔྱད་ཐབས་ལམ་ ཐོག་ལས་ བསྟུ་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་ གནས་སྤྱད་ཚུ་ བཤའི་དབྱེ་དཔྱད་ (content analysis) འབད་དེ་ འབྲེལ་བཤད་ཁ་གསལ་ བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཐུབ་འབྲས།

རྫོགས།

ཞིབ་འཇོལ་འདི་གཙོ་བོ་རང་ སློབ་རིམ་ ༤-༥ པའི་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྟེབ་དག་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་གི་རྒྱ་རྒྱུ་རྟེན་ཞིབ་ཐེར་བའི་དོན་ཚན་ཐོག་ལུ་ ལུང་ཚུགས་ཁག་བཞི་གི་སློབ་རིམ་ ༤-༥ པའི་སློབ་གྲ་རེ་ལས་ ཕོ་མོ་ག་ཐོབ་ཀྱི་དཔེ་ཚད་ཐོག་ལས་སློབ་ཕྲུག་གསུམ་རེ་གདམ་འབྱུང་འབད་ཡི། སློབ་ཕྲུག་སྟོམ་ ༥༤ ཡང་ སློབ་རིམ་ ༤-༥ པའི་རྫོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་པ་ ༡༥ བཅས་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཡོངས་སྟོམ་ ༡༥ ལུ་སྒྲིག་བཀོད་ཆམ་ཚང་བའི་དྲི་ལན་འགོ་འདྲན་འཐབ་ཅི། བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་གིས་བྱེན་མི་ གནས་སྤྱད་ག་ཨིན་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཐུབ་འབྲས་འདི་རིམ་པ་བཞིན་ཏེ་ གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད། བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་གིས་བཀོད་མི་ བསམ་འཆར་ཚུ་མཐུན་པའི་དབྱེ་དཔྱད་(Thematic analysis) ཀྱི་ཐོག་ལས་བསྐྱར་འབྱུང་བཞུགས་དོན་དང་(Recurring themes) གནད་དོན་ཆ་མཚུངས་(Pattern) རྩེ་དབྱེ་དཔྱད་འབད་དེ་བཞུགས་དོན་རེ་རེ་བཞིན་ཏེ་ འོག་ལས་མར་བཀོད་དེ་ཡོད།

བརྗོད་དོན་དང་པ། སློབ་ཡུག་ཚུ་གིས་རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྐབ་དག་པ་སྡེ་འབྲི་མ་ཚུགས་མའི་རྒྱ་ཁྱབ།

བཅའ་མར་གཏོགས་མི་སློབ་དཔོན་ཨང་ཉལས་ TT2, DT2, DT3 གྱིས་ ཅུས་གསུམ་དང་འབྲིལ་བའི་ཡིག་སྐབ་འབྲི་མ་
ཤེས་པ་དང་ཅུས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྐབ་དག་པ་སྤྱི་མ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཟེར་
བཤད་པ་མས། དེ་བཟུམ་སྤྱི་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་སློབ་ཕྱག་ཨང་ཉལས་ D4,Se4,Se5,Se6,Ts4 ཚུ་གིས་འབད་རུང་
ཅུས་གསུམ་སྐྱོར་ཏ་མ་གོ་ཟེར་ཡིན་མ་མ་ཚད་ ཅུས་གསུམ་གྱི་ཡི་གུའི་སྐབ་ཁ་ཕྱེས་ཏེ་བྱི་ནི་ཡོད་ཟེར་ཡང་མི་ཤེས་ཟེར་ཡིན་པས།

༡.༣ གློབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ ST1, TT2, TroT1, SST1, TT1, TroT2 ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁའི་ཡིག་
ཕེབ་དགའ་འབད་འབྲི་མ་རྟགས་མི་འདི་ ཨ་ལོ་རྩ་གིས་རྫོང་ཁ་ལུ་གློ་བ་མ་བརྟེད་པ་མ་ཆད་ རྫོང་ཁ་རྟག་ནི་དང་རྟག་ནི་ནང་ལུ་ཡང་
གློ་བ་ལེན་མ་བརྟེད་ལས་ཨིན་ཟེར་བཀོད་དེ་འབུག།

2.3 སློབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ TT2, DT3་གིས་འབད་བ་ཅིན་གཡུས་ཀྱི་དག་གཤིས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྫོང་ཁའི་རྫོང་སྐྱེ་མ་དག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ཡིག་སློབ་དག་མི་རྟུགས་པས། དཔེར་ན། སློབ་ཟེར་བའི་རྫོང་སྐྱེ་དག་མ་རྟུགས་པར་ལབ་ཟེར་སློབ་ད་ཡི་གྲ་བྱིས་དེ་ཡང་ལབ་ཟེར་བྱི་ནི་འདྲག་ཟེར་ཞིན་པས།

༡.༤ གློབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ TT2, TT3, TshT1 ཀྱིས་འབད་བ་ཅིན་ མིང་ཚིག་གཅིག་ལུ་ཡིག་སྟེབ་མ་འདམ་ལེ་ག་
 ཐོན་ཏེ་ ཡིག་སྟེབ་ཤོ་མཚུངས་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འདུག་ཟེར་ཨིན་མ་དུ། ཤེས་རིག་ཙ་གཞུང་དང་རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 བརན་ཡང་ཡིག་སྟེབ་མ་འདམ་ཐོན་ཏེ་ ཡིག་སྟེབ་གཤི་རྟེན་ས་གཅིག་སྟེ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འདུག་ཟེར་ཨིན་པས།

༡.༥ རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྟེབ་ནང་མགུ་འཐོམ་དང་འཛོལ་བ་འབྱུང་མི་འདི་ གློབ་ཕྲུག་ཡང་རྟགས་ S6, T4, S6གིས་ རྫོང་ཁ་
 གློབ་པའི་མིང་ཆོག་གི་རྫོང་སྐྱ་གཅིག་ཡིན་རུང་ འདི་ཡི་གུ་ནང་བྲིས་ད་སྟེབ་མ་འདྲམ་འབད་བྲི་དགོཔ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་མགུ་འཐོམ་མས་
 ཟེར་ཡིན་པས། གློབ་ཕྲུག་ S4 གིས་འབད་བ་ཅིན་ རོན་དག་གཅིག་སྟེར་རུང་ ལྷག་དེབ་སོ་སོ་ནང་ལུ་ཡིག་སྟེབ་སོ་སོ་ཡོད་མི་ཚུ་
 མགུ་འཐོམ་མས། T6 ཡང་འབྲུག་སྐྱར་དགོཔ་དང་མ་དགོཔ་བར་ན་བྲི་མི་ཤེས་པས་ཟེར་ཡིན་མ་དང་། S5 གིས་འབད་རུང་ ཅུ་
 ཆོག་ཚུ་སྟེབ་མ་འདྲམ་ཡོད་མི་ཁྱད་པར་ལྟེས་ཏེ་བྲི་མི་ཤེས་པས་ཟེར་ཡིན་པས།

੧.੬ གློབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ ST3, TT2, DT1, TroT2, TT3 ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཅུས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཐེབ་ཚུ་
 གློན་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ཨིན་པས། གློབ་ཚུག་ཨང་རྟགས་ D4, D5, Se5, Se6 Se4 ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཅུས་གསུམ་
 གྱི་འབྲུག་ཚུལ་མ་ལྟ་བུ་ཟེར་ཨིན་པ་ད། ཅུས་གསུམ་གྱི་ཡི་གུ་ཁ་ཕྱིས་ཏེ་འབྲི་ཐངས་ཡང་མི་ཤེས། ཅུས་གསུམ་གྱི་ཚིག་དང་འབྲིལ་ཏེ་
 ཐེབ་བསྐྱར་ནི་ཡོད་ཟེར་མི་ཤེས་པས་ཟེར་བཀོད་པ་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་སྟེ་ གློབ་ཚུག་ཨང་རྟགས་Se4 གིས་འབད་བ་ཅིན་ མིང་
 དང་བྱ་ཚིག་ཁྱད་ཚིག་ཟེར་མི་ག་ཅི་ཨིན་ན་ཤེས་ཨིན་པུང་དེ་ཚུ་གི་སྟེབ་འབྲི་ཐངས་མ་ལྟ་བུ་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག།

གྲུབ་འབྲས་ཚུ་བཅུད་བསྐྱུས་ཏེ་བཟླ་བ་ཅིན་ གཙོ་བོ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོག་ཤོགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བྱ་ཆོག་གི་ཡིག་སྒྲེབ་སྤེལ་ཏེ་འབྲི་མ་
ཤེས་པ་འདི་དཀའ་ངལ་དང་ སྒྲུབ་པ་འདི་རྫོང་ཁའི་རྫོང་སྒྲུ་གཅིག་ལུ་ཡིག་སྒྲེབ་མ་འདྲམ་ཡོད་མི་ཚུ་དབྱེ་བ་བྱེ་མ་ཤེས་པ། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཙ་
གཞུང་གི་ལྷག་དེབ་དང་རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལས་ཚན་གྱི་ལྷག་དེབ་ དེ་བཟུམ་སྟེ་རྫོང་ཁའི་ལྷག་དེབ་གཞན་ཚུ་གི་བར་ན་ གནད་དོན་
གཅིག་རུང་འབྲི་ཐངས་གྱི་ཡིག་སྒྲེབ་ ཤོ་མཚུངས་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མགུ་འཐོམ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་སྟེ་ཨིན་པས།

བརྫོང་དོན་གཉིས་པ། རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྒྲེབ་དག་པ་སྟེ་འབྲི་ཤེས་ནི་དོན་ལུ་སྒྲོབ་ཟླ་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཐབས་ཤེས།

༡.༡ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་སྒྲོབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ (ST3, TT3, ST1, TroT3, TshT1))ཚུ་གིས་ མིང་ཆོག་
སེམས་ཁར་བཅུགས་ནི་དོན་ལུ་ ཡིག་སྒྲེབ་ཀྱི་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲོ་ལུ་བཟུང་བཅུག་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

༡.༢ སྒྲོབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ ST2, SST1, TrT2, Trot3 གིས་འབད་བ་ཅིན་ བདུན་ཕྱག་རེ་ནང་ སྒྲེབ་པ་མར་ཚར་
འབད་བཅུག་དོ་ཟེར་ཨིན་པས། སྒྲོབ་ཕྱག་ཨང་རྟགས་ T4, T5, T6, S6, S4 ཚུ་གིས་འབད་རུང་ འཕྲལ་འཕྲལ་རང་སྒྲེབ་
པ་མ་འབད་ནི་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་གི་སྐབས་སུ་ འཛེལ་བ་གཅིག་འཐོན་བ་ཅིན་ འཛེལ་བ་འབྱུང་མི་འདི་ཡིག་སྒྲེབ་འདི་ ཚར་ལཱ་ལོག་གི་
བཅུག་ནི་དང་ དོ་རུང་འཛེལ་བ་ཅིན་ ཚར་༡༠་ཡར་སངས་སྟེ་བྱི་བཅུག་ནི་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས། སྒྲེབ་པ་ཀྱི་དོན་ལུ་མིང་ཆོག་དང་
ཡིག་རྒྱུགས་ཚུ་ཏེ་མ་ལས་ ལྷག་བཅུག་ནི་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་སྟེ་ འབྲི་ཚུ་མ་འབྲི་བཅུག་པའི་སྐབས་སུ་ སྒྲེབ་འཛེལ་བ་
བྱུང་མི་ཚུ་ ལོག་གི་བཅུག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གི་དེབ་ཚུ་ལྷག་པ་ད་ ཆོག་གསར་པ་མཐོང་མི་ཚུ་འདྲ་བཤུ་རྒྱབ་བཅུག་ནི་ཡོད་ཟེར་
ཨིན་པས། འདི་འབད་མ་ད་ སྒྲོབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ DT2, SST2, TroT2, DT2 ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲེབ་
འཛེལ་བ་མཐོང་མི་ཚུ་ཐད་ཀར་དུ་ བཅོམ་རྒྱབ་བྱིན་མ་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས།

༡.༣ སྒྲོབ་ཕྱག་ཨང་རྟགས་ S5, Ts4 གིས་ སྒྲེབ་འཛེལ་མི་འདི་ སྒྲོབ་ཁང་ནང་བྱང་ཤིང་གྱུར་བྱིས་ཏེ་སྟོན་ནི་ཡོད་ཟེར་ཨིན་
པས། དེ་བཟུམ་སྟེ་ སྒྲོབ་ཕྱག་ཨང་རྟགས་ T6, D4 གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཆ་རོགས་ཀྱིས་སྒྲེབ་འཛེལ་བ་འབྱུང་མ་ད་ སྒྲོབ་དཔོན་
ཀྱིས་ སྒྲེབ་འདི་ བྱང་ཤིང་མགུར་བྱིས་ཏེ་ གཞན་ལུ་ཡིག་སྒྲེབ་རོ་མ་འཛེལ་བཅུག་སྟེ་ འདྲ་བཤུ་རྒྱབ་བཅུག་ནི་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས།

༡.༤ སྒྲོབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ TrT2, TroT3, DT2 ཡིག་སྒྲེབ་འཛེལ་མི་ཚུ་ཆོག་མཛོད་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ཆོག་མཛོད་
ནང་ལས་འཛེལ་བཅུག་དོ་ཟེར་ཨིན་པས། སྒྲོབ་ཕྱག་ཨང་རྟགས་ D5, S4, T5, S6 གིས་འབད་རུང་ མིང་ཆོག་སྒྲེབ་འཛེལ་
ནི་ དོན་དག་འཛེལ་ནི་དང་ རྫོང་ཆོག་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ཆོག་མཛོད་བཟླ་བཅུག་ནི་འདུག་ཟེར་ཨིན་པས།

༡.༥.༡ སྒྲོབ་ཕྱག་ཨང་ Ts6, Tr6, T6, T6, D6, T5 ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ གོ་དོན་འཛེལ་ནི་དང་ ཡིག་སྒྲེབ་ཀྱི་
དོན་ལུ་ ཨིང་ལི་ཤི་དང་རྫོང་ཁ་བྱུང་སྟེལ་གྱི་ཆོག་མཛོད་བཟླ་བཅུག་ནི་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ སྒྲོབ་ཕྱག་ཨང་རྟགས་ Tr6, Tr4,

Tr5, Ts4 ཚུགས་ ཚིག་མཛོད་མ་མཐོང་མ་མཛོད་ ཚིག་མཛོད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཡང་མ་གོ་བེད་ ཡིན་པས།

༡.༥ སློབ་དཔོན་ཡང་ཉགས་ ST2, TshT3, DT2, TshT3 ཚུགས་སྒྲིག་དང་ཚིག་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅུག་ཡིན་པས། ཡང་སློབ་དཔོན་ཡང་ཉགས་ TT2, TT1, TT1 གིས་ སྒྲིག་ཐོབ་མེད་ཀྱི་འཇུག་པའི་མིང་ཚིག་གི་སྒྲིག་དང་ས་ཚུ་དགའ་སྒྲིག་བཅུག་ཡིན་ཟེར་བཤད་པ་མས།

༡.༦ སློབ་དཔོན་ཡང་ཉགས་TroT1, TroT2, TshT3, TT2 འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲིག་གི་དོན་ལུ་ དཔེ་མཛོད་ཀྱི་གི་དེབ་དང་ བདུན་ཕྱག་གསར་ཤོག་ཚུ་ ལྷག་ནིའི་གོ་སྐབས་མངམ་ བྱམ་ཡིན་ཟེར་བཤད་པ་མཛོད་ དེ་ལུ་ སློབ་ཕྱག་ཡང་ཉགས་ S6, S4, S6, T6, T5 ཚུགས་ཡང་ གསར་ཤོག་ གི་དེབ་ སྐར་ཚུ་ལྷག་བཅུག་ད་ ཡིག་སྒྲིག་སེམས་ཁར་བཞག་ ཚུགས་པས་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག། སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅུག་ད་ཡང་ཡིག་སྒྲིག་སེམས་ཁར་བཞག་ཚུགས་སྒྲིག་བཀོད་དེ་འདུག།

༡.༧ སློབ་སྒྲིག་ཡང་ཉགས་ TT2, DT1གིས་འབད་བ་ཅིན་ མིང་ཚིག་གི་གོ་དོན་དང་ ཡིག་སྒྲིག་སྒྲིག་ཏེ་སྒྲིག་ནི་ཡོད་ཟེར་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་ཡང་ཉགས་ DT3, DT2, TshT1གིས་འབད་བ་ཅིན་ རྒྱ་སྒྲིག་ཀྱི་ཡིག་སྒྲིག་སོ་སོར་ཡོད་མི་ཚུ་ ཁ་འབྱུང་ཏེ་སྒྲིག་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ཡིན་པས། ཡིན་ཅུང་ སློབ་ཕྱག་ཡང་ཉགས་ S6, T4གིས་འབད་བ་ཅིན་ བྱ་ཚིག་གི་སྒྲིག་སྒྲིག་བ་ག་དེ་སྒྲིག་འབྱུང་ཡིན་མི་ཤེས་པས་ཟེར་ཡིན་མ་མཛོད་ མིང་ཚིག་རྒྱ་སྒྲིག་ཀྱི་ཡིག་སྒྲིག་སྒྲིག་ཏེ་མི་ཤེས་པས་ཟེར་ཡིན་པས།

བཛོད་དོན་གཉིས་པའི་གནས་སྐབས་ལུ་བཅུད་བཅུ་བ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲིག་དགའ་སྒྲིག་འབྱེའེས་ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་སྒྲིག་པ་ཚུ་གིས་ཐབས་ལམ་རྣམ་པ་སྤྲོད་ཚུགས་ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་ཅུང་ ཐབས་ལམ་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་སློབ་ཕྱག་ལུ་ཕན་ཐོགས་གནམ་མེད་ས་མེད་རང་མ་འབྱུང་སྒྲིག་སྒྲིག་ཡིན་པས། སློབ་སྒྲིག་པ་ཚུ་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡང་ ཡིག་སྒྲིག་གི་སྒྲིག་ཚིག་སྒྲིག་བཅུད་འབད་ནི། སྒྲིག་ཐབས་འབད་ནི། འཛོལ་བ་འབྱུང་མི་ཚུ་ ཡོག་འབྱེའེ། ཚིག་མཛོད་ནང་ལས་སྒྲིག་འཛོལ་ནི། འད་བཤུག་ཀྱི་ལུ་ སྒྲིག་སྒྲིག་དང་ཚིག་སྒྲིག་སྒྲིག་ཏེ་སྒྲིག་ནི། སྒྲིག་ཐོབ་མེད་ཀྱི་འཇུག་པའི་མིང་ཚིག་གི་སྒྲིག་དང་ས་ཚུ་དགའ་སྒྲིག་ཏེ་བྱི་ནི་ཚུ་ཡིན་པས།

བཛོད་དོན་གསུམ་པ། མཐུན་སྒྲིག་གི་གདོང་ལེན།

༡.༨ སློབ་དཔོན་ཡང་ཉགས་ Trot2, TshT3, ཚུགས་ ལྷག་དེབ་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་མཛོད་ ཚིག་མཛོད་ཚུ་ཡང་གཞི་རིམ་ལྷག་སྒྲིག་དོན་ལུ་ མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་འབད་བཀོད་དེ་འདུག། སློབ་ཕྱག་ ཡང་ཉགས་ Tr4,Tr5, ཚུ་

གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཚིག་མཛོད་ག་ནི་ཡང་མ་མཐོང་མ་ཚད་ལག་ལེན་མ་འཐབ་ཟེར་ཡིན་པས། གློབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ ST2, TshT1, SST1 གློབ་གྲྭ་ཚུ་ནང་ རྫོང་ཁའི་དཔེ་དེབ་ ལག་ཤོག་ པར་སྤྱང་ རྟོག་བྱང་ ལྷག་དེབ་ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཚུ་ལང་མ་མེད་ པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག།

༣.༢ གློབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ ST3, TroT3, གིས་ གློབ་ཁང་ཚུ་ནང་ལུ་ ཡིག་སྒྲེབ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཆེ་བའི་ འཕྲུལ་རིགས་ smart board བཟུམ་གྱི་ དེང་སངས་ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཚུ་ཡོད་པ་ཅིན་ གློབ་ཕྲུག་ལུ་སྤྱོད་ཐོག་ལས་སྟོན་ ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་ཡིན་པས།

༣.༣ གློབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ SST1, TT1, SST2, TroT1, ཚུ་གིས་ གཞི་རིམ་གློབ་རིམ་ནང་ཡིག་སྒྲེབ་ལྷན་སྤྱོད་གི་ དོན་ལུ་ ཡིག་སྒྲེབ་སྒྲིལ་ཆོག་གི་དེབ་ དཔེར་ན་ངག་སྟོན་བཟུམ་ཚུ་ རྒྱུ་རིམ་གནས་ཚད་ནང་བཅུགས་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཕན་ཐོགས་ འོང་ནི་ཡིན་པས་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག།

བརྗོད་དོན་གསུམ་པའི་བཅུད་དོན་འདི་ ཡིག་སྒྲེབ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ དེང་སངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་མཐུན་པའི་མཐུན་ ཁྱེན་ཚུ་ལང་མ་སྟེ་མེད་པའི་གདོང་ལེན་ཡོད་པ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་པས།

ཞིབ་འཆོལ་གྲོས་བཤད་དང་གྲོས་འབུལ།

ངོ་སྟོན།

གློབ་རིམ་༤-༥པའི་ནང་ལུ་རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྒྲེབ་དག་མ་ཚུགས་པའི་ཀའ་ངལ་ཡོད་མི་གི་རྒྱ་ཁྱེན་བརྟག་ཞིབ་ཟེར་བའི་དོན་ཚན་ཐོག་ལུ་ གློབ་གྲྭའི་གློབ་དཔོན་དང་ གློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལས་བསྐྱུ་མི་གནས་སྤྱད་གྲུབ་འབྲས་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་གློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྒྲེབ་ དག་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་སྟོན་འབད་རང་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཡི། དེ་ཡང་ གློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་གློབ་རིམ་ ༤པའི་གློབ་ཕྲུག་ ༡༩དང་གློབ་རིམ་ ༥པའི་གློབ་ཕྲུག་ ༡༧ལས་བསྐྱུ་ཡོད་པའི་ སྒྲེབ་ཕབ་ནང་བལྟ་བུར། **ཚོད་སྟེ། ཞལ་འཛེམ། འབྲི་དེབ།** ཟེར་བའི་ མིང་ཆོག་གསུམ་ལུ་འབྲི་ཐངས། **ཚོད་སྟེམ།** སྟེམ་སྟེམ། **འཚོད་སྟེམ།** འཚལ་སྟེམ། **ཆོས་སྟེམ།** ཆུད་ཆོ། **ཚོད་བསྟེམ།** **ཆོས་སྟེམ།** **ཆོ་སྟེམ།** **མཚོས་ཆོ།** **ཆོས་སྟེམ།** **ཚོད་སྟེམ།** **ཆོས་སྟེམ།** **ཞལ་བཟོམ།** **འཞལ་འཛེམ།** **བཞོན་བཟོམ།** **ཞེན་འཛེམ།** **ཞེན་ཆོམ།** **བཞེ་ཆོམ།** **བཞེས་བཟོམ།** **མཞེད་བཟོམ།** **ཞེན་འཛེམ།** **ཟེན་ཟམ།** **བཟལ་འཛེམ།** **ཞེན་འཛེམ།** **ཞེན་བཟོམ།** **འབྲི་སྟེམ།** **བྲིས་** དེབ། **འབྲིས་སྟེམ།** **གྲི་དེབ།** **འབྲི་དེབས།** **འབྲི་དེབས།** ཟེར་ དོན་དག་གཅིག་ལུ་ཡི་སྟེམ་རྣམ་པ་སྟོན་ཆོགས་སྟེམ་བྲིས་ཏེ་འདུག། དེ་ བཟུམ་སྟེ་ གེ་སྟོང། ཆུལ་ལོང། གེས་ལོང། མགོན་སྟོ། སྟེ་ལོང། སྟེ་ལོང། གོས་སྟོང། ཆུད་སྟོང། སྟེ་ལོ། དགེ་སྟོངས། ཆུལ་ ལོང། ཆུད་སྟོང། དུ་ཆུད་སྟོང། དགོ་ལོང། ཆུ་ལོང། གལ་སྟོང། ཆེ་ལོ། ཆེད་སྟོང། ཆུལ་སྟོང། སྟོད་ལོ། གེ་སྟོང། དགེ་ལོང། ཆེ་ལོང། གེད་ལོང། གོན་སྟོང། སྟེ་ལོངས། ཆུ་ལོ། དགེ་སྟོང། དགེ་ལོངས། ཆུལ་སྟོང། ཆེ་ལོང་གི་རྒྱུད་དར། དགེ་སྟོང། དགོ་

སྒོངས། མགོད་ཡོང། རྒྱ་ཡོང། གལ་ལོགས། གེག་ལོག། གེ་སྒོང། རྒྱ་ཡོང། དགེ་སྒོངས། དགེ་སྒོང། སྒོ་ཡོང། རྒྱལ་
 ཡོངས། སྒོ་ཡོངས། གེ་སྒོང། རྒྱ་ཡོང། (བསྟན་འཛིན་རྟོག་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ གི་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཞུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་
 རྒྱལ་ལན་ཤོག་ལས་ བསྐྱ་སྤྱིག་འབད་འབདཿ) དེ་སྤྱི་གནད་དོན་གཅིག་ལུ་ ཡིག་སྒྲིབ་མ་འདུལ་ལེ་ཤ་འབྲི་དགོ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ག་
 ཅི་ཡིན་ན་ དཔུང་པའི་སྐབས་ འོག་ལས་མར་བཤད་དོ་ཡོད་པ་བཟུམ་སྟེ་ གཙོ་བོ་སྤྱིག་སྤྱི་ལུ་དགོ་པའི་རིགས་ཚུ་ ལ་ཕྱེ་སྟེ་མ་
 ལྟ་བུར་ ཆོག་གི་རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཅན་དང་ མིང་ཆོག་ངོས་འཛིན་ཅན་ལུ་སྟེ་ལྟོན་འབད་དོ་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཡི། དཔེར་ན་
 ཨ་ལོ་ཚུ་གིས་མིང་འབྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཚུ་ ལ་ལས་སྒྲུར་ཤེས་རུང་ ཡིག་སྒྲིབ་ལུ་བྱུང་པར་ཕྱིས་ཏེ་འབྲི་མ་ཤེས་པ་བཟུམ་གྱི་
 གནད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་པས།

རྒྱ་རྒྱུ་, པ། རྒྱུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱིས་ཏེ་འབྲི་མ་ཤེས་པ།

སྒོ་བ་དཔོན་ ༣ གྱིས་བཀོད་མི་ལྟར་རྒྱ་འབད་བ་ཅིན་ སྒོ་བ་ཕྱག་ཚུ་གིས་རྒྱུ་གསུམ་དབྱེ་བ་ཕྱིས་ཏེ་འབྲི་མ་ཤེས་པས་ཟེར་བཀོད་དེ་
 ཡོད་པ་མ་ཆད་ སྒོ་བ་ཕྱག་ ༤ གིས་འབད་རུང་ ཡི་གུ་འབྲི་བ་རྒྱུ་གསུམ་ནང་ལ་ཕྱིས་ཏེ་འབྲི་ནི་ཡོད་ཟེར་ཡང་མི་ཤེས་ཟེར་བཀོད་དེ་
 འདུག། གནད་དོན་དེ་ཚུ་ལུ་བལྟམ་ད་ རྒྱུ་གསུམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཚུ་ ལ་ཕྱིས་ཏེ་མ་སྟོན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིག་སྒྲིབ་དག་མ་ཚུགས་
 པའི་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་ཅིག་འདི་ཡིན་མ་འབད་གསལ་སྟོན་འབདཿ་ཡིན་པས།

དཔེར་ན། སྒོ་བ་རིམ་ ༤ པའི་སྒོ་བ་ཕྱག་ཚུ་ལས་བསྐྱ་མི་ སྒྲིབ་པ་ལུ་གཞི་བཞག་རུང་ ཡི་གུ་བྲི་ནི། ཡི་གུ་འབྲི་དོ། ཡི་གུ་བྲིས་ཡི།
 ཟེར་མི་སྒྲིབ་འབྲི་ཐངས་གཅིག་ལུ་ སྒོ་བ་ཕྱག་ ༥ གིས་འབྲི་ནི། སྒོ་བ་ཕྱག་གིས་ ༤ གིས་བྲིས་ནི། ཟེར་བྲིས་ཏེ་འདུག། ཡང་སྒོ་བ་
 ཕྱག་ ༤ གིས་བྲི་དོ། ༤ བྲིས་དོ། སྒོ་བ་ཕྱག་ ༥ གིས་འབྲི་ཡི། ༣ བྲི་ཡི། ཟེར་འབྲི་མི་དང་། སྒོ་བ་ཕྱག་S4 གིས་ བྱ་ཆོག་གི་དོན་
 དག་གཅིག་ལུ་སྒྲིབ་མ་འདུལ་ཡོད་མི་བྱུང་པར་ཕྱིས་ཏེ་འབྲི་མ་ཤེས་པས་ཟེར་སྒྲིབ་མི་དང་ ཡང་ སྒོ་བ་ཕྱག་T4 གིས་ ཡང་འཇུག་
 རྒྱུར་དགོ་པ་དང་མ་དགོ་པ་གི་བར་ན་བྱུང་པར་ཕྱིས་ཏེ་ འབྲི་མ་ཤེས་པས་ཟེར་བཤད་པ་ཡིན་པས།

སྒོ་བ་ཕྱག་ ༥ གིས་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཆོག་གོགས་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་རུང་ བྱ་ཆོག་གི་ཆོག་གོགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་སྒྲིབ་
 རྒྱུར་བཅོས་རྒྱུ་སྟེ་བྲི་དགོ་པ་ཡིན་མི་ཤེས་ཟེར་བཀོད་མི་ལུ་བལྟམ་ད་ རྒྱུ་གསུམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཚུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་བདེན་ཡིན་མ་
 འབད་གསལ་སྟོན་འབདཿ་ཡིན་པས།

དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ བསྟན་འཛིན་རྟོག་(༢༠༡༣)གྱིས་བཤད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ རྒྱུ་གསུམ་གྱི་འདྲན་ཆོག་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབད་ཞིན་མ་ལས་
 འདི་གི་གདོང་ཁར་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུར་གྱི་བྱ་ཆོག་ཚུ་ཡང་དེ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བྲི་ནི་ཤེས་པ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲིབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཉ་ལམ་ཅིག་
 དག་ཚུགས་ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ སྒོ་བ་ཕྱག་ཚུ་ལུ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཆོག་གོགས་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དང་འཁྲིལ་བའི་བྱ་ཆོག་གི་

ཁྱད་པར་ཕྱེས་ཏེ་འབྲི་ཐངས་ཚུ་སྟོན་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲེབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཏྱ་ལམ་ཅིག་བསལ་མ་ཚུགས་པ་མི་འོང་ནི་ཨིན་པས།

རྒྱ་ཁྱེན་ ༡ པ། རྫོང་ཁའི་རྫོང་སྤྱོད་མ་དགའ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིག་སྒྲེབ་དག་མ་ཚུགས་པ།

སྟོབ་དཔོན་ ༡ ཀྱིས་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲེབ་འཛེལ་བ་འབྱུང་མི་འཛེལ་ཏེ་གནད་དོན་གཅིག་ རྫོང་ཁའི་ནང་གཞུགས་ཀྱི་ངག་གཤིས་ཞུགས་ཏེ་ རྫོང་ཁའི་རྫོང་སྤྱོད་མ་དགའ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིག་སྒྲེབ་འཛེལ་བ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་འབད་བཤུགས་ཨིན་པས། དེ་ལུ་རྩོ་ བྲིན་ལས་(༢༠༢༡)གིས་འབད་རུང་ ཁ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལུ་ རྫོང་སྤྱོད་མ་དགའ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཛེལ་བ་ཅིན་ འདི་གིས་ཡང་ཡིག་ སྒྲེབ་ལུ་ཁྱད་པར་བཟོ་ཨིན་ཅེར་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་བཟུམ་སྤྱོད་ Ortikova, Madaminova, and Yuldosheva (1988) གི་ནང་ལུ་ཡང་ རྫོང་སྤྱོད་ལུ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཅིན་ འདི་གིས་ གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འབྱུང་པའི་སྤྱོད་ གོ་བཤུ་ལེགས་ཤོམ་སྤྱོད་མི་ཚུགས་ནི་དང་ ཡིག་སྒྲེབ་ཚུ་ནང་ལུ་ཡང་ དཀའ་ངལ་འབྱུང་འོང་ཅེར་བཀོད་དེ་འདུག། གནད་དོན་དེ་ ཚུ་ལུ་བདེན་པ་འོང་ནི་ཨིན་མི་འདི་ཡང་ དཔལ་འབྱོར་ (༢༠༠༩) གིས་ཡང་ དཔེར་ན་ ར་བརྟུང་ཅེར་བའི་ ཆོག་གི་རྫོང་སྤྱོད་ ར་བརྟུང་ཅེར་སྤྱོད་པ་མི་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ར་གི་ཆ་བ་ལུ་བཟུང་འབྲི་འབྱོར་དོ་ཡོད་པ་འབད་བཀོད་དེ་འདུག། གནད་དོན་དེ་ཚུ་ལུ་གཞི་ བཞག་པ་ཅིན་ ཡི་གུ་འཛེལ་དག་མ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་ཁྱེན་གཅིག་ རྫོང་ཁའི་རྫོང་སྤྱོད་མ་དགའ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ པའི་མངོན་གསལ་བྱུང་ཡི།

དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ སྟོབ་སྟོན་པ་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁ་ ཁ་སྤྱོད་གཉིས་པ་འབད་སྤྱོད་མི་སྟོབ་ཕུག་ཚུ་ལུ་ རྫོང་ཁའི་རྫོང་སྤྱོད་ལུ་གཙོ་ བརྟེན་དགོ་པ་ཁག་ཆེན་ཨིན་པས། སྟོབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ ST2, TshT3, DT2, TshT3 ཚུ་གིས་བཤད་པའི་ སྟོབ་སྟོན་ དང་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱུག་བཟུག་ནི་ལུ་གཙོ་བོ་བརྟེན་མི་ཐབས་ལམ་འདི་དང་ སྟོབ་དཔོན་ཨང་རྟགས་ TT2, TT1, TT1 གིས་ བཤད་པའི་ སྟོན་རྒྱུ་མིང་གཞི་འདུག་པའི་མིང་ཆོག་གི་སྤྱོད་གདངས་ཚུ་དགའ་སྤྱོད་ཕྱུག་ནི་ལུ་གཙོ་བོ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ ཤེས་དེ་ཚུ་ ཡིག་སྒྲེབ་ཡར་རྒྱས་ལུ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་འོག་སྤྱོད་པས་འདུག།

རྒྱ་ཁྱེན་ ༢ པ། སྟོབ་ཤོ་མཚུངས་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིག་སྒྲེབ་ལུ་མགུ་འཐོམ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ།

སྟོབ་དཔོན་TT2, TT3, TshT1 གིས་ཕྱག་དེབ་སོ་སོ་ནང་ལུ་ཡིག་སྒྲེབ་སོ་སོ་ཡོད་མི་ཚུ་ ག་ལུ་ཆ་བཞག་ནི་ཨིན་ན་མ་ཤེས་ པར་ མགུ་མཐོམ་མས་ཅེར་བཤད་པའི་ཁར་ སྟོབ་ཕུག་ S༤ གིས་འབད་བ་ཅིན་ དོན་དག་གཅིག་རུང་ ཕྱག་དེབ་སོ་སོ་ནང་ལུ་ ཡིག་སྒྲེབ་སོ་སོ་འཐོན་ནི་ཡོད་མི་ཚུ་ཏྱ་མི་གོ་བས་ཅེར་བཀོད་དེ་འདུག། བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན།(༢༠༡༤)དུས་གསུམ་གྱི་དཔེ་དེབ་ལེ་ ཤ་ ཡོད་རུང་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་སྤྱི་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ཁར་ བྱ་ཆོག་གཅིག་ལུ་ ཡིག་སྒྲེབ་འབྲི་ཐངས་མ་

འབྲམ་ལེ་ཤ་ར་བྲིས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚུ་མགུ་འཐོམ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་འབད་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ལུ་བཟུམ་ད་ཡང་
 དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཐག་ཚད་ཨིན་མས། དཔེར་ན། KS4-Dzongkha-IG-2022, KS3-Dzongkha-IG-2022,
 GoldenDict with Dzongkha_v3.1 གསུམ་གྱི་བར་ན་ ཡིག་སྒྲེབ་དག་པ་ཅིག་ག་སྤྱར་འབད་དེ་ཐིག་ཁྲམ་ཏེ་པའི་ནང་
 བཀོད་དེ་ཡོད།
 ཐིག་ཁྲམ་ཏེ་པ། སྒྲེབ་ག་སྤྱར།

Golden dictionary with dzongkha V3.1 2008-2011	རྩོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་ལམ་སྟོན། སློབ་རིམ་ ལ་ པ་ལས་ ༥ པ་ཚུན། ༢༠༡༡	རྩོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་ལམ་སྟོན། སློབ་རིམ་ ༧ པ་ལས་ ༡༠ པ་ཚུན། ༢༠༡༡
གོ་བསྟར། འབྲི་ཐངས། སྤྲ་བསྟེ།	གོ་སྟར་ བྲི་ཐངས་ སྤྲ་སྟེ།	གོ་བསྟར་ འབྲི་ཐངས། སྤྲ་བསྟེ།

སྒྲེབ་ག་སྤྱར་གྱི་ཐིག་ཁྲམ་ཏེ་པའི་ ནང་བཟུམ་ད་ཡང་ སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ བཤད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ མིང་ཚིག་ག་ཅིག་ལུ་
 ཡིག་སྒྲེབ་མ་འབྲམ་ལེ་ཤ་ཐོན་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚུ་ མགུ་འཐོམ་མས་ཟེར་མི་འདི་ དེས་བདེན་ཨིན་པའི་གསལ་སྟོན་
 འབད་མ་མས། ཡིག་སྒྲེབ་ཤོ་མཚུངས་མེད་པའི་ཁྲུངས་འདི་ བསྟན་འཛིན་རྟོ་(༢༠༡༡) ཡིག་སྒྲེབ་ཀྱི་ དཀའ་ངལ་འབྱུང་མི་འདི་
 ཡང་། དོན་གྱི་འཐོབ་ལམ་ལུ་མ་བཟུ་བར་ གང་ཤར་གང་འབྱུང་འབད། འཕྲལ་འཕྲལ་ འདས་པའི་ཚིག་ལས། འཕྲལ་འཕྲལ་
 མ་འོངས་པའི་ཚིག་ལས། འཕྲལ་འཕྲལ་ ད་ལྟ་བ་དང་། སྤྱི་ཚིག་ཚུ་ལས་ བྲི་ནི་དེ་གིས། ཨིན་པས་ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་
 དེ་སྟེ་བད་སྟུར་གྱི་ སྤྱི་ག་ཞེ་ལུ་མ་བརྟེན་པར་ ག་འཐོབ་བྲིས་ད་པ་ཅིན་ སྤྱངས་རྒྱུགས། སྤྱང་རྒྱུགས། ལུ་སྒྲེབ་གཉིས་དང་།
 བྲི་ཚུ་མ། འབྲི་ཚུ་མ། བྲིས་ཚུ་མ། ལུ་སྒྲེབ་གསུམ། བསྤྱིགས་ཤིང་། བསྤྱིགས་ཤིང་། སྤྱིགས་ཤིང་། སྤྱིགས་ཤིང་། ལུ་སྒྲེབ་བཞི་ཡོད་མི་
 ཚུ་ ག་འདི་བྲི་ནི་ཨིན་ན་མ་ཤེས་པར་ ཡིག་སྒྲེབ་ལུ་ དཀའ་ངལ་འཐོན་པའི་ འབྱུང་ཁྲུངས་རོ་མ་ཅིག་ལུ་འགྱུར་འོང་། ཟེར་ཨིན་
 པས། འདི་ལུ་ཞིབ་འཚོལ་པ་ང་བཅས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུ་སྟེ་འབད་རུང་ ཟ་ཁང་གི་བད་བྱང་ཚུ་ནང་། བཟུང་ཁང་། ཟ་ཁང་། ཟུ་ཐོ་ཚུ་
 ནང་། ཁྱུས་འབབ། ཁྱུས་བབས། སྤྱིས་སྐར། སྤྱིས་སྐར། འཁྱུངས་སྐར། འཁྱུངས་སྐར།མོགས་ མིང་ག་ཅིག་ལུ་ཡིག་སྒྲེབ་གཉིས་རེ་
 བྲིས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ མིང་འགྲུབ་ཚུལ་ནམ་གཞག་དང་བསྟུན་ཏེ་ མ་བྲི་བའི་སྟོན་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་སྟེ་ སྤྱང་དེ་བཟུ་ནང་ འོང་རུག།
 འོངས་རུག། གཏང་ནི། བཏང་ནི། བྲི་དོ། འབྲི་དོ། བྲིས་དོ། ཟེར་དུས་གསུམ་གྱི་ཚིག་གོགས་ཀྱི་གདོང་ཁར་ཡོད་པའི་བྲ་ཚིག་ཚུ་
 ཡང་ ལྟག་དེ་བ་ག་ཅིག་གི་ནང་རང་ འབྲི་ཐངས་སོ་སོ་འབད་བྲིས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ དུས་གསུམ་གྱི་འཛུགས་ཚུལ་ལུ་དབྱེད་པ་མེད་པར་
 བྲིས་བྲིས་གི་རྟགས་ཨིན་པའི་གསལ་སྟོན་འབད་མ་མས།

དེ་སྤྱི་མཉམ་པར་ མིང་ཨིན་པ་ཅིན་ད་ལྟ་བུའི་ཆོག་ལས་ བྱི་ནི་དང་ གཞན་མི་བྱ་ཆོག་ཚུ་ ཏུས་གསུམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བྱི་བ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲིབ་ཤོ་མཚུངས་འབད་བྱི་མ་ཚུགས་པ་མི་འོང་ནི་ཨིན་པས། རྫོང་མིན་ལས་ (2021) བཀོད་མི་ནང་ ང་བཅས་རའི་ རྫོང་ཁ་གི་ཡིག་སྒྲིབ་འདི་ཚུ་ལྟ་བ་སྤྱད་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཏུས་གསུམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་སྤོབ་ཐངས་དང་ ཡི་གུ་གི་སྒྱུར་ཚུལ་ དེ་ལས་ དོན་དག་འདི་ཚུ་ཤེས་པ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲིབ་འདི་ཚུ་སེམས་ཁར་བཞག་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོག་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་འབད་མ་ལས་ ཡིག་སྒྲིབ་གྱི་འཐོབ་ཐངས་ལས་ལུགས་ཚུ་ མི་རེ་གིས་ཁྲུངས་རེ་བཀའ་ཏེ་བྱི་ནི་མཉམ་པར་ སྤྱི་མཉམ་གྱི་སྤྱི་གཞི་གཅིག་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ བྱི་དགོ་པའི་ཁར་སྒོ་བ་ལྷག་ཚུ་ལུ་སྒོ་བ་སྒྲོན་འབད་མ་དུ་ཡང་ སྤྱི་གཞི་འབད་ལྟ་བ་དགོ་པའི་རིགས་ཚུ་ ཀླུ་མངས་བཅི་ནི་ཅམ་དང་ ངོས་འཛིན་ཅམ་ལུ་སྒོ་བ་སྒྲོན་འབད་དེ་མ་བཞག་པར་ འཇུག་ཐངས་གྱི་ཁྱད་པར་ཚུ་ཁ་གསལ་རྒྱ་བ་སྤྱོད་དགོ་པའི་འདུག།

རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྒྲིབ་དགའ་འབད་བྱི་ནི་དོན་ལུ་ སྒོ་བ་གྲུ་ནང་ལས་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ།

གཞི་རིམ་སྒོ་བ་རིམ་ཚུ་ནང་ རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྒྲིབ་དགའ་འབད་བྱི་ཤེས་ནི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཤེས་ཚུ་ཡང་།

ཐབས་ལམ་ ༡ པ། སྒོར་གཞུང་དང་སྒྲིབ་པ།

སྒོ་བ་དཔོན་ ༡ གིས་འབད་བ་ཅིན་ མིང་ཆོག་སེམས་ཁར་དྲན་ཚུགས་ནི་དོན་ལུ་ ཡིག་སྒྲིབ་གྱི་སྤྱི་ཆོག་སྒོ་ལུ་གཞུང་བཅུག་ནི་དང་ སྒྲིབ་པ་འབད་བཅུག་ནི་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་སྟེ་ སྒོ་བ་ལྷག་པ་ གིས་ཡང་ ཡིག་རྒྱགས་ལྷག་བཅུག་སྟེ་ སྒྲིབ་པ་འབད་ནི་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས། འདི་ལུ་བལྟ་མ་ད་ སྒོ་བ་གྲུ་ཚུ་ནང་ ཡིག་སྒྲིབ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་འདི་མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་འབད་གསལ་སྒྲོན་འབད་མ་ཨིན་པས། མ་གཞི་དེ་བཟུམ་གི་ཐབས་ལམ་འདི་ Williams, Walker, Vaughn, and Wanzek (2016) དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲིབ་ཤེས་ནི་དོན་ལུ་ དང་པ་རང་ ཡི་གུ་ལུ་བལྟ་ནི། གཉིས་པ་ཡི་གུ་ནང་ཡོད་པའི་ཡིག་སྒྲིབ་ཁ་ལས་སྒྲིབ་ནི། གསུམ་པ་ ཡིག་སྒྲིབ་སེམས་ཁར་དྲན་ནི། བཞི་པ་ ཡིག་སྒྲིབ་ལོག་བྱི་ནི། ཚུ་གིས་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ ཏེ་མའི་ལུགས་སྒོ་ལ་བཟུམ་སྟེ་ འཇུག་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ ཡིག་སྒྲིབ་མ་ཤེས་ཚུ་ཆོད་སྒོར་གཞུང་འབད་བཅུག་ནི་དེ་ཐབས་ལམ་ཚུ་གིས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་སྟེ་བཤད་དེ་འདུག། རྫོང་མིན་ལས། (2021) གྱིས་འབད་རུང་ རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྒྲིབ་དགའ་འབད་བྱི་དོན་ལུ་ སྒོ་བ་གྲུ་ནང་ལས་པར་ སྒྲིབ་པ་དང་ སྤྱི་ཆོག་ སྒོར་གཞུང་འབད་ནི་དེ་ ཐབས་ལམ་གཉིས་ ཁྱབ་ཆེན་འབད་ལག་ལེན་འཐབ་ཏེ་འདུག་ཟེར་ཨིན་པས། སྒྲིབ་པ་གྱི་ཐབས་ལམ་དེ་གིས་ཕན་པ་ཡོད་རུང་ སྤྱི་ཆོག་སྒོ་ལུ་གཞུང་བཅུག་མི་ཅམ་གྱིས་ དངོས་སུ་ཡིག་སྒྲིབ་བྱི་བའི་སྐབས་སུ་ ཡིག་སྒྲིབ་དགའ་འབད་བྱི་ཚུགས་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་གནམ་མེད་ས་མེད་རང་མེད་པ་འབད་བཤད་དེ་འདུག།

ཐབས་ལམ་ ༡ པ། སྤེལ་འཛུལ་བ་ཚུ་ལོག་བྱི་བཅུག་ནི་དང་འདྲ་བཤུས་ཀྱི་བཅུག་ནི།

སློབ་ཕྲུག་ལྔ གིས་ ཡི་གུ་ཚུ་འབྲིལ་ད་ འཛུལ་བ་འབྱུང་མི་ཚུ་ ཚར་ལྔ་དང་ བཅུ་ཐམ་ལོག་བྱི་བཅུག་ནི་ཡོད་པ་འབད་ཨིན་པས།
 སློབ་དཔོན་ ༤ གིས་འབད་རུང་ ཡིག་སྤེལ་འཛུལ་བ་ཚུ་ཐད་ཀར་དུ་ བཅོམ་ཀྱི་བྱིན་ཏེ་ སྤེལ་ཁོང་འདི་ ལོག་ལོག་སྤྱང་བ་
 འབད་བཅུག་དོ་ཡོད་པ་འབད་བཤད་པ་ཨིན་པས།
 འདི་ལུ་ དཔལ་འབྱོར།(༢༠༡༥)གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་སྤེལ་འཛུལ་བ་ཚུ་ཐད་ཀར་སློན་བྱིན་ནི་དང་ ཡིག་སྤེལ་འཛུལ་བ་ཚུ་ ལོག་
 ལོག་བྱི་བཅུག་སྤྱི་འབད་རུང་ ཡིག་སྤེལ་འདི་ལོག་བྱི་དགོ་པ་འཐོན་པ་ད་ སྤར་ག་ཨིན་པ་འབད་ འཛུལ་བ་བཅོམ་མས་ཟེར་ཨིན་པས།
 དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ ལོག་ལོག་བྱིས་བྱིས་ཅམ་གྱིས་ ཡིག་སྤེལ་ལུ་ཕན་ཐོགས་མི་ཚུ་གསུམ་ནི་ཨིན་པས།
 ལོག་ལོག་བྱི་བཅུག་མི་ཐབས་ཤེས་འདི་གིས་ སྤེལ་འབྱུང་མེད་ཀྱི་ཡིག་སྤེལ་གྱི་རིགས་དེ་ཚུ་སེམས་ཁར་དཔྱད་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་
 འབྱུང་ནི་ཨིན་རུང་ སྤེལ་འབྱུང་ཅན་གྱི་བྱ་ཆོག་ཚུ་ སྤྱི་ཁབ་དུ་ཕྱག་དགོ་པའི་ཡིག་རིགས་ཅིག་འབད་མ་ལས་ བད་སྤྱོད་གྱི་ནུ་
 གཞག་དང་བསྟན་ཏེ་ འབྱུག་ཐངས་གྱི་ནུ་གཞག་ལུ་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དེ་ སློན་དགོ་པ་གཞུང་ཆེན་ཨིན་པས།

ཐབས་ལམ་ ༢ པ། སྤེལ་འཛུལ་བ་ཚུ་བཅོམ་དང་འདྲ་བཤུས།

སློབ་ཕྲུག་༤ གིས་བཤད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་མ་ད་ ཡིག་སྤེལ་འཛུལ་བ་འབྱུང་མི་ཚུ་ བཅོམ་ཀྱི་བྱིན་ཏེ་ འདྲ་བཤུས་ཀྱི་བྱིན་ཏེ་
 ཡོད་པ་འབད་གསལ་སློན་འབད་མ་མས། མ་གཞི་ཐབས་ལམ་འདི་ ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ཨིན་རུང་ སྤར་མ་ལས། (༢༠༡༥) ཡིག་སྤེལ་
 འཛུལ་བ་ཚུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ ཐད་ཀར་བཅོམ་ཀྱི་བྱིན་ཏེ་མི་འདི་ལས་ འཛུལ་བ་བཅོམ་མི་ཡིག་སྤེལ་ཚུ་ སློབ་ཕྲུག་ཁོང་ར་ལུ་རང་
 དག་བཅོམ་ཀྱི་བྱིན་ཏེ་ཐབས་ལམ་སློན་ཏེ་ སྤྱང་བ་འབད་ནི་འོག་སྤྱོད་ཚུ་སློབ་དཔོན་ ཡིག་སྤེལ་ཡར་ཀྱས་གཏང་ནི་འོག་ཐང་ཕན་
 ཐོག་ཚུ་གསུམ་ཟེར་བཤད་པ་མས། དེ་བཟུམ་སྤྱི། Wirtz et al. (1996) གིས་འབད་རུང་ སློབ་ཕྲུག་གི་སྤེལ་སྤྱོད་ ཡར་ཀྱས་
 གཏང་ནི་དེ་ གཞི་རྩ་བཟུམ་ཅིག་ སློབ་དཔོན་གྱིས་ག་འཛུལ་མི་འདི་བཅོམ་ཀྱི་བྱིན་ཏེ་མེན་པར་ འཛུལ་བ་ཚུ་ཁོང་འབད་བཅུག་སྤྱི་
 དག་བཅོམ་ཡར་ཀྱས་པ་ལུ་རང་འབད་བཅུག་པ་ཅིན་ཕན་ཐོགས་སློན་ཡོད་པ་སྤྱི་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ འདྲ་བཤུས་གྱི་
 ཐབས་ལམ་འདི་ སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་གཉིས་ཆར་ལུ་ ལཱ་འཇམ་དོ་ཡོད་རུང་ སློབ་ཕྲུག་གི་རིག་པ་གཞུང་ཆེན་མེད་པ་ལས་
 ཕན་ཐོགས་ཚུང་ནི་ཨིན་པས།

ཐབས་ལམ་ ༣ པ། ཆོག་མཛོད་ལག་ལེན།

སློབ་དཔོན་ གསུམ་གྱིས་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་སྤེལ་འཛུལ་པ་དེ་ཆོག་མཛོད་ལག་ལེན་འཐབ་སྤྱི་ བཅོམ་ཀྱི་བྱིན་ཏེ་ཡོད་པ་འབད་
 བཤད་པ་ཨིན་རུང་ སློབ་ཕྲུག་བཅུ་ཐམ་གྱིས་འབད་བ་ཅིན་ ཆོག་མཛོད་འདི་མིང་ཆོག་གི་གོ་དོན་འཛུལ་ནི་དང་ རྫོང་ཆོག་བཅོམ་ནི་ཚུ་

གི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་འབད་བཤད་པ་ཨིན་པས། དོ་རུང་སློབ་ཕྱག་ ཡིག་ཡིག་སྡེ་བ་འཛུལ་ན་ ཆོག་མཛོད་ལག་ ལེན་འཐབ་ནི་མེད་ཟེར་ཨིན་མ་མ་ཆད་ ཆོག་མཛོད་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཡང་མི་ཤེས་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག།

ཁྱབ་འབྲས་དེ་ཚུ་ལུ་བལྟམ་ན་ ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་ སློབ་ཁྱུ་ནང་དར་བུལ་ཆེད་ཀྱི་ཉེ་མེད་པའི་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཨིན་ པས། Beech (2004) གིས་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་སྡེ་བ་འདི་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་དོན་ལུ་དང་ མིང་ཆོག་གི་ དོན་དག་ཤེས་ནི་དོན་ལུ་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་ལུ་ཆོག་མཛོད་ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས་ཀྱི་རིག་ཅུལ་ཚུ་བྱིན་དགོས་མ་ཆད་ ལག་ལེན་འཐབ་བཅུག་དགོས་ལག་ ཆེ་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་འབད་མ་ལས་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་ལུ་ ཆོག་མཛོད་བཟླ་ཐངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤེལ་དགོས་མ་ཆད་ རྫོང་ཁའི་ཆོག་ མཛོད་ལག་ལེན་གྱི་སློབ་འདི་ སློབ་ཁྱུ་ནང་དར་བུལ་གཅིག་མཚུངས་འབད་གཏང་དགོས་གལ་ཆེམ་སྟེ་འདུག།

ཐབས་ལམ་ ༥ པ། ལྷག་ནི་འོ་སྐབས།

སློབ་དཔོན་བཞི་གིས་ཡིག་སྡེ་བ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁའི་ཀྱི་དེབ་དང་ བཅུན་ཕྱག་གསར་ཤོག་ཚུ་ ལྷག་ནི་འོ་སྐབས་མངམ་ བྱིན་དོ་ཡོད་པ་འབད་བཤད་པའི་ཁར་ སློབ་ཕྱག་ལྔ་ གིས་ཡང་ གསར་ཤོག་ ཀྱི་དེབ་ སྤང་ཚུ་མངམ་ལྷག་བཅུག་པ་ད་ ཡིག་སྡེ་བ་ སེམས་ཁར་བཅུག་པས་ཟེར་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་ལུ་ Ludwig, L. L. (2004) གིས་འབད་རུང་ སློབ་ཕྱག་འདི་ཚུ་ གིས་ ཚུམ་རིག་དཔེ་ན་ ཡིག་རྒྱུགས་དང་ འབྲེ་ཚུམ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ ལྷག་བཅུག་པའི་སྐབས་ལུ་ མིང་ཆོག་གསར་པ་དང་ ཏ་མ་གོ་མི་ཚུ་ འབྲེ་དེབ་ནང་ཐོ་བཀོད་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ ལོག་ཤུལ་ལས་ ཆོག་མཛོད་ནང་བཟླ་བཅུག་པ་ཅིན་ གོ་དོན་དང་ ཡིག་སྡེ་བ་གཉིས་ཆར་ སེམས་ཁར་བཅུག་པ་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་འབད་མ་ལས་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་ལུ་ ཏུམ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དེབ་རྒྱུ་མ་གཅིག་ལྷག་བཅུག་སྟེ་མ་བཞག་པར་ ལྷག་དེབ་སྐྱོ་ཆོགས་ལྷག་ བྱིན་འོ་སྐབས་བྱིན་དགོ་པའི་ཁར་ ལྷག་པའི་སྐབས་སུ་ རྫོང་སྐྱ་གཅིག་ལུ་ཡིག་སྡེ་བ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་རིགས་དང་ མིང་ཆོག་ གསར་པ་དང་ཏ་མ་གོ་བའི་རིགས་ཚུ་ལོགས་སུ་ཐོ་བཀོད་འབད་བཅུག་སྟེ་ ཆོག་མཛོད་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ལྷག་བཅུག་པ་ཅིན་ ཡིག་སྡེ་བ་ཡར་རྒྱས་ལུ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ཚུགས་ནི་ཨིན་པས།

སློབ་འབད་ལྷག་དགོ་པའི་རིགས་ཚུ་ རོས་འཛིན་ཙམ་ཅིག་འབད་མ་བཞག་པར་ ར་ཁུངས་དཔུང་དེ་སྟོན་དགོས།

སློབ་འབད་ལྷག་དགོ་པའི་ཡིག་སྡེ་བ་ཀྱི་རིགས་ཚུ་ རོས་འཛིན་ཙམ་ཅིག་ལུ་གཙོ་བོ་བཏོན་ཏེ་མ་བཞག་པར་ ར་ཁུངས་དཔུང་དེ་ལྷག་ བྱིན་འོ་སྐབས་ག་དེ་མང་མང་སྟོན་དགོས་དགོས་འདུག། དེ་ཡང་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ སློབ་རིམ་དུག་པའི་སློབ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལས་ བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ རྫོང་ཆོག་གི་དབྱེ་ཚུ་ནང་བལྟམ་ན་ མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱིས་ འབྲེལ་སྐྱོད་དང་བྱེད་སྐྱའི་ཕན་ཚུ་རོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་དོ་ ཡོད་པའི་ཁར་ སྤྱི་ལོ་སྟོར་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ཆོག་ཚུ་ཡང་བྱི་ཚུགས་ཚུགས་པ་མ་ཆད་ དཔེར་བཞིན་ཆོག་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཚུ་ཡང་ ཏ་ ལམ་ཅིག་གིས་ བྱི་ཚུགས་པས།

དེ་བཟུང་སྟེ་ ཏུས་གསུམ་གྱི་ཀངས་ཀྱངས་དང་ ཆོག་ཕྱོགས་ཚུ་ཡང་གི་ཚུགས་པས། ཡིན་རུང་ རྟོ་ཕག་པ་གིས་བཟའ་བྱས། རྟོ་ཕག་པ་གིས་ ཟ་དེས། རྟོ་ཕག་པ་གིས་ བཟའ་འོང། ཟེར་མི་དཔེར་རྒྱུ་འདི་ ཡི་གུ་རོ་མ་འབད་མི་བཅུག་པ་འི་སྐབས་ སྟོར་བ་མ་འཛོལ་བར་གི་ཚུགས་མི་ སྟོབ་ཕྱག་ཏུག་ལས་མེད་པ་འི་ཁར། སྟོབ་ཕྱག་ག་ར་གིས་ ཏུས་གསུམ་གྱི་ཆོག་ཕྱོགས་གྱི་གདོང་ཁའི་བྱ་ཆོག་འདི་ ཏུས་གསུམ་ཆར་ར་ལུ་ ཟ་དང་བཟའ་གཉིས་ག་ཚུད་པ་གིས་ཏེ་འབྱུག།

དེ་འབདམ་ལས་ ཤེས་སྤྱོད། (༢༠༡༣)ནང་ བསྐུལ་ནི་དང་ལེན་ནི། ཟེར་རྫོང་ཚིག་འབད་ གྲི་བ་ཅིན། མ་འོངས་པའི་ཚིག་གོ་གས་
ནི་ཡོད་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་འདི་བྲི་དགོ། ཨིན་རུང་ རྒྱུལ་ལེན་འབད་ནི་ཟེར་དོ་བརྩམ་ བྱ་ཚིག་གཉིས་ཅུག་ལས་
ཐུབ་པའི་མིང་འབད་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ རྒྱུལ་འདི་ད་ལྟ་བུའི་ཚིག་ལས་འབྱ་སྟེ་བྲི་ཤེས་དགོ། ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་དོ་བརྩམ་སྟེ་
ཡིག་སྐབ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྟོན་འབདམ་ད་ སྤྱིར་བཏང་ཙམ་སྟེ་སློབ་སྟོན་འབད་དེ་མ་བཞག་པར་ བན་སྦྱར་གྱི་ཚུམ་གཞག་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ ར་ཁུངས་དབྱེད་དེ་ལྟ་བུ་བརྩམ་དགོ་པ་འདི་ག་ཅི་དེ་གལ་ཆེ་བས། དེ་མེན་པ་ཅིན་གོང་ལུ་བཀོད་དོ་བརྩམ་སྟེ་ བཟའ་ནི་
ཟེར་མི་དང་བཟའ་ཁང་ཟེར་མི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་མ་ཤེས་པར་ ཟ་ནི་དང་བཟའ་ཁང་ཟེར་ཡིག་སྐབ་ག་འཕོབ་བྲི་ནི་འི་ཉེན་ཁ་འདུག།

མཐུག་བསྐྱེ།

ཞིབ་འཆོལ་འདི་གཙོ་བོ་རང་ སློབ་རིམ་ ༤-༦ པའི་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྒྲེབ་དག་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་གི་རྒྱ་རྒྱུ་
 བརྟག་ཞིབ་ཟེར་བའི་དོན་ཚན་ཐོག་ལུ་ ལུང་ཕྱོགས་ཁག་བཞི་གི་སློབ་རིམ་ ༤-༦ སློབ་ཕྲུག་དང་ སློབ་སྟོན་པ་བཅས་བཅའ་མར་
 གཏོགས་མི་ཡོངས་སྟུང་ ༡༢ ལུ་སྒྲིག་བཀོད་ཆ་མ་ཚང་བའི་བྱི་ལན་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཅི། གནས་སྐད་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གྲུབ་འབྲས་
 འདི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ གསལ་སྟོན་འབད་དེ་ཡོད། དེ་ཡང་ བསམ་འཆར་ཚུ་མཐུན་པའི་དབྱེ་དཔྱད་ (Thematic analysis)
 གྱི་ཐོག་ལས་བསྐྱར་འབྱུང་བཟོད་དོན་དང་(Recurring themes) གནད་དོན་ཆ་མཚུངས་ (Pattern) རྒྱ་དབྱེ་དཔྱད་
 འབད་དེ་བཀོད་དེ་ཡོད།

ཡིག་སྒྲུབ་དགའ་སྤེལ་འབྲི་མ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚུ་ཡང་ ཏུས་གསུམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཚུ་ ཁ་ཕྱིས་ཏེ་མ་སྟོན་མ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིག་སྒྲུབ་
དག་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་ཅིག་འདི་ཡིན་མ་འབད་གསལ་སྟོན་བྱུང་ཡི། དེ་བརྩམ་སྤྱོད་ མིང་དང་བྱ་ཚིག་གི་བར་ན་བྱང་
པར་ཕྱིས་ཏེ་འབྲི་མ་ཤེས་པ་དང་ རྫོང་ཁའི་རྫོང་སྐྱུ་མ་དག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་པའི་མ་ངོན་གསལ་བྱུང་ཡི། དེ་ལས་དམིགས་བསལ་ཏུ་
ཡིག་སྒྲུབ་ཤོ་མ་ཚུངས་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིག་སྒྲུབ་ལུ་མགྲ་འཛོམ་འབྱུང་དོ་ཡོད་པ་འབད་ཡིན་པས།

རྫོང་ཁའི་ཡིག་སྐད་དགའ་འབད་བྱི་ནི་འདོན་ལུ་ གློ་བ་གྲ་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ལུ་ཡང་དཔུང་ཞིབ་
འབད་དེ་བརྟམ་ད་ གློ་བ་གྲ་ནང་ལམ་ཐར་ སྤེབ་ཐབ་དང་ སྤྲོམ་ཚིག་ གློ་བ་གྲུང་འབད་ནི་འི་ ཐབས་ཤེས་གཉིས་ ལུ་མཆེས་
འབད་ལག་ལེན་འཐབ་ཏེ་ཡོད་པའི་མངོན་གསལ་བྱུང་ཡི། སྤེབ་ཐབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་གིས་ཐན་པ་ཡོད་རུང་ སྤྲོམ་ཚིག་གློ་བ་གྲུང་

བཅུག་མི་ཙམ་གྱིས་ དངོས་སུ་ཡིག་སྒྲིབ་བྱི་བའི་སྐབས་སུ་ ཡིག་སྒྲིབ་དགའ་འབད་བྱི་ཚུགས་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་གནམ་མེད་ས་
མེད་རང་མེད་པ་འབད་མཐོང་ཅི། དེ་དང་འབྲམ་སྟེ་ ཡིག་སྒྲིབ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལག་ལེན་འཐབ་
ཡོད་རུང་ ཡིག་སྒྲིབ་ཀྱི་ར་ཁྲངས་དཔྱད་དེ་བྱི་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ཁྱབ་ཆེན་སྟེ་ལག་ལེན་མ་འཐབ་འབད་གསལ་སྟོན་བྱུང་མ་མས།
དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ སྟོབ་ཕྱག་གི་ཡིག་སྒྲིབ་ཡར་རྒྱས་འགྱུར་གྲོ་པ་ཅིན་ ཁག་ཆེ་ཤོས་རང་ མིང་དང་བྱ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཚུ་ངོས་
འཛིན་ཅིན་དགོ་པའི་ཁར་ འབྲེན་ཆེག་ཡང་ན་བྱ་ཚིག་གི་ཆེག་གོགས་ལུ་བཟླ་སྟེ་ བྱ་ཚིག་བསྐྱར་ཏེ་བྱི་ནི། བྱ་ཚིག་དེ་བྱི་ཏེ་
ལུ་དཔྱད་དེ་ བྱ་ཚིག་བསྐྱར་ཏེ་བྱི་ནི་སོགས་ལུ་གཙོ་བོ་སྟོན་ཏེ་སྟོབ་སྟོན་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་སྒྲིབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ཉ་ལམ་བསལ་
ཚུགས་ནིའི་གོ་སྐབས་འོང་ནི་ཨིན་པས།

རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ཐོ།

འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱུ། (n.d.). *དག་ཡིག་མདོར་བསྐྱས་པ་དང་ཀར་རྒྱན་པོའི་བྱིས་པ་དག་འབད་ན་རྒྱན་བཀྲུགས་སོ།*

དོན་རྒྱུ་ལས། (2021, April 17). *ཡིག་སྒྲིབ་འཛོལ་བ་ཚུ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ།* [Facebook post]. The
Bhutanese Tongue. <https://www.facebook.com/voice of bhutaneseliterature/post/>
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཁྲུ་སྐྱབ།. (2016). *དབྱ་མ་རྩ་བའི་ཆེག་ལུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལམ།* སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩ་

སྒྲིག་ཁང། <https://www.serajeyrigzodchenmo.org>

དཔལ་འབྱོར། (2025). སྟོབ་ཁང་ནང་ སྟོབ་སྟོན་འབད་བའི་ཞོར་ཁར་ ཡིག་སྒྲིབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ ངོས་འཛིན་འབད་དེ་
ཡིག་སྒྲིབ་དགའ་འབད་འབྱི་ནིའི་སྐྱེད་བའ་འབད་ནི། *Journal of Educational Action Research*
(JEAR), 1(1), 45-59.

དཔལ་འབྱོར། (2009). རྫོང་ཁ་བརྗོད་སྒྲིབ་དཀའ་ངལ་ངོས་འཛིན་དང་ དེའི་སེལ་ཐབས། *Rig-Gter: Academic*
Journal of College of Education (Vol. IV). Samtse College of Education.

དབྱུངས་ཙན་གྲུབ་པའི་དོན་རྒྱུ། (n.d.). *དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།* <https://utsangculture.com/?p=1012>

རྩ་གཞུང་དང་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁྲུངས། (༢༠༢༢)། རྫོང་ཁའི་ཆོས་ཚན་རྩ་གཞུང་བཀོད་རིས། [རྩ་མ་པ་པོ།]

གཙུག་ལག་སློབ་མཁོ་སློབ་སློབ་མཁོ་བ།. (2019). *ལུང་འདྲེན་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་འབད་ཐངས་ལྟུག་རྒྱུ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་མཁོ་*

ཚོང་ཁགོ་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་. (2019). *ཚོང་ཁགོ་བད་གཞུང་སྐྱེད་བའི་སློབ་མཁོ་* [ཚོམ་པ་པོ།]

བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན།. (2016). *ལྟུག་རྒྱུ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་མཁོ་འོག་གི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་གསུམ་ནང་ལུ་ཚོས་སྐད་དང་ཚོང་ཁགོ་བད་གཞུང་སྐྱེད་བའི་སློབ་མཁོ་དཀའ་ངལ་དང་གདོང་ལེན་*. *RABSEL: The CERD Educational Journal*, 17(2), 96-115.

བསྐྱེད་འཛིན་དོན།. (2019). *ཤེས་རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་སློབ་གྲྭ་ཤེས་ཡོན་ལས་ཁུངས་ཤེས་རིག་དང་རིག་རྒྱུ་གོང་འབུལ་ལྷན་ཁག།*

Ary, D., Jacobs, L. C., Walker, D., & Sorensen Irvine, C. K. (2019). *Introduction to research in education*. Cengage Learning.

Beech, J. R. (2004). Using a dictionary: Its influence on children's reading, spelling, and phonology. *Reading Psychology*, 25(1), 19-36.
<https://doi.org/10.1080/02702710490271819>

Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (3rd ed.). SAGE Publications.

Ludwig, L. L. (2004). *The influence of spelling strategy use on student achievement and attributions* [Master's thesis, University of Northern Iowa].
<https://scholarworks.uni.edu/etd/123>

Etor, C. R., Mbon, U. F., & Ekanem, E. E. (2013). *Primary education as a foundation for qualitative higher education in Nigeria*. *Journal of Education*

and Learning, 2(2), 155-164.

- Majeed, A. J., & Alshalah, A. (2021). *Investigating spelling errors made by Iraqi EFL university learners*. University of Babylon.
https://www.researchgate.net/publication/348482362_Investigating_Spelling_Errors_Made_by_Iraqi_EFL_University_Learners
- Ortikova, A. R., Madaminova, G. J., & Yuldosheva, T. Sh. (1988). *The importance of spelling*. Foreign Philology Faculty, Urgench State University, Khorezm, Republic of Uzbekistan. <http://www.university-website.uz/article-link>
- Talkpal. (2024). *The importance of pronunciation in language learning*.
<https://talkpal.ai/the-importance-of-pronunciation-in-language-learning>
- Williams, K. J., Walker, M. A., Vaughn, S., & Wanzek, J. (2016). A synthesis of reading and spelling interventions and their effects on spelling outcomes for students with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 50(3), 286-297. <https://doi.org/10.1177/0022219415619753>
- Wirtz, C. L., Gardner, R., Weber, K., & Bullara, D. (1996). Using self-correction to improve the spelling performance of low-achieving third graders. *Remedial and Special Education*, 17(1), 48-58. <https://doi.org/10.1177/074193259601700106>
- Yolchiyeva, M. (2024). *The importance of pronunciation in learning foreign language and prospects of improving pronunciation competence*. *Modern Science and Research*, 3(4), Article 8.2. <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/32473>